

## Hindistan'da

İngilterenin Hindistanda ikinci Yuvarlak Masa konferansını müteakip giriştiği idare muvaffakiyetli bir netice vermiyor. Bu idarenin plânıosu şudur:

1 — Gandhi ve ailesiyle bir milyondan fazla siyasi mahkûm ha pishaneleri dolduruyor. Mahkûmları artık hapishaneler istiap etmediği için kırbaçla dayak cezasına başlandı.

2 — İngiliz emtiasına karşı boykot her zamankinden daha müessir bir şekilde tatbik ediliyor.

3 — Memleketin muhtelif akımlarında kıyılar çıkıyor ve yüksek İngiliz memurlarına karşı suikastler tertip ediliyor. Bu suikastlere genç Hintli kızlar da iştirak ediyorlar.

4 — Mecusilerle müslümanların araları her zamankinden ziyade açıldı. Birkaç gündür gelen haberler, sokaklarda Hintli lerle müslümanların boğazlaşmalarını bildiriyor.

Dört fıkra ile hülâsa ettiğimiz bu netice, muvaffakiyetli bir idarenin plânıosu olarak kabul edilemez. Hindistandaki bu şiddet idaresi, geçen sene ikinci Yuvarlak Masa konferansının akim kalması üzerine başlamıştı. Birinci kongre Hint milliyetperverlerinin iştirak etmemeleri üzerine bir netice vermemişti. Binaenaleyh Gandhi ile Hindistan Valii umumisi arasına da bir itilâf aktedildi ve bu Hint milliyetperveri Londraya ikinci konferansa iştirak etmişti.

Konferans içtima eder etmez, Hint milliyetperverleri ile İngilizlerin nokta nazarları te lif edilemeyeceği anlaşılırdı. Fakat İngilizler, öyle bir siyasi tabiiye kullandılar ki inkıta, Hindistan müslümanları ile Mecusiler arasında esasen mevcut olan ihtilâfı tebarüz ettirmeye yardımcı oluyor. Hindistanda tesis edilecek Millet Meclisinde bu iki unsurun temsil nisbetleri etrafında müslümanlarla Mecusiler arasında bir ihtilâf çıkarmaya muvaffak oldular ve ikinci Yuvarlak Masa konferansı da İngilizlerin Hintlilere istiklâl vermelerinden değil, Mecusilerin müslümanlarla anlaşmamaları yüzünden akim kaldı.

Bundan sonra Hindistanda bir şiddet idaresi başladı. Başvekil Mac Donald ile müzakere den gelen Gandhi, valii umumi tarafından kabul edilmedi. Bir kaç gün sonra da soluğu hapishanede aldı. Sonra bütün akrabası hapse atıldılar. İngilizler, Hindistanın yegâne milli teşkilâtı olan "Kongre" namındaki cemiyeti dağıttılar. Gandinin tesis ettiği silâhsız mukavemet hareketi cürüm oldu. İngiliz emtiasına karşı boykot şiddetle cezalandırıldı.

Bu şiddet siyasatinin aksülâmeli, şimdye kadar silâhsız mukavemet gibi bir yol takip eden halkın da şiddete müracaat etmesi şeklinde tecelli etti. Hindistanda bir memur ve polis avı başladı.

Mektepli genç kızlara kadar sirayet eden bu avlanma merakı Hindistandaki İngiliz idaresi için bir fali hayır değildir.

İngilizlerin Hindistanı anlamadıklarını iddia edecek değildir. Fakat bu anlama ancak garp zımmiyetinin şarkı kavrayış kabiliyeti derecesindedir. Bir hudut vardır ki ondan ilerisine geçemez. Ve öyle görünüyor ki İngilizler bu hududa gelmiş buluyorlar. Gandhi hakkında tertip ettikleri "ceza" da vaziyeti anlamadan uzak olduklarını gösterir kanaatindeyiz. Filhalkı garpte bir adam hakkında bir ceza tertip edilmek istenirse ne yapılır? Hüriyetinden mahrum edilerek hapse atılır. İngilizler de Gandhi hakkında aynı ceza tertip ettiler. Halbuki bu, Gandhi için ceza olmaktan uzaklardı. Belki de Gandinin çok hoşlandığı bir hayattır. Sonra hapishanede olan bir Gandhi Hint hükümetleri üzerine serbest Gandinden daha ziyade müessirdir. Nefislerine iskence yapma-

## Valiler Arasında Değişiklikler

## Japon başvekili evinde kurşunla öldürüldü

Bir nazırı da öldüreceklerdi  
Kabine istifa etti

TOKIO, 16. A. A. — Birçok eşhas, dün saat 17,30 da M. Inukai'nin ikametgâhına girerek mümaileyhi dövmeyle yaralamışlardır.

Bu suikastin vasi bir tetiş hareketinden bir cüz'olduğu zan olunuyor. Zira M. Inukai, yaralandığı za manda şehrin birçok binalarında bombalar atılmıştır.

TOKIO, 16. A. A. — M. Inukai vefat etmiştir.

## Harbiye nazırını vuramadılar

TOKIO, 16. A. A. — Harbiye nazırı general Arakinin de müsellâh bir takım eşhas tarafından katline ramak kalmıştır.

Bunlar, gece yarısından sonra mümaileyhin ikametgâhına girmişler, hizmetkarları tehdit etmişlerdir.

Maamafih, bu arada harbiye nazırının kabininin hususî bir içtimaama iştirak için evinden çıkışını bulunmaktadı.

## Kabine istifa etti

TOKIO, 16. A. A. — Kabine müstereken istifasını vermiştir. Başve-



Katedilen başvekil Inukai

kâlet vekili M. Takahashi, imperatorun sarayına azimet etmiştir.

Tokio, Asaka, Kobe ve Nagoya ticaret veesham borsaları siyasi vaziyet hasebilen muvakkaten kapanmıştır.

Asaka, pamuk borsası da kapalı bulunmaktadır.

Devamı altıncı sahifede)

## Meclis reisi ve Adliye vekili Geliyorlar

ANKARA, 16 (Telefon) — Millet Meclisi Reisi Kâzım Pş. birkaç gün kalmak üzere bu akşam İstanbul'a gitmiştir. Kâzım Paşa istasyonda Başvekil, vekiller ve mebu'uslar tarafından teşyi edilmiştir. Aynı trenle Adliye Vekili Yusuf Kemal Bey de mezenen İstanbul'a gitmiştir.

## Rusya Seyahati

## Hariciye vekili encümünde izahat verdi..

ANKARA, 16 (A.A.) — Hariciye Vekili Tevfik Rüstü Bey, Hariciye encüminin bugünkü içtimaında Rusya seyahati ve vaziyeti umumiyeye hakkında izahat vermiştir. Müteakiben İran ve Amerika ile akdoldunan muahedeler mevzuu bahsolmuş ve encümün bu muahedeleri ittifaqla kabul etmiştir. Encümün diğer muahedelerin müzakeresi ne devam etmektedir.

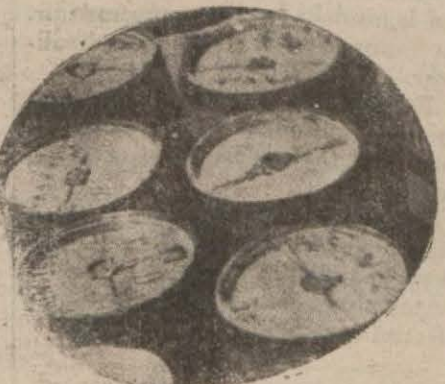
## Atınada Arbede ve Taarruz

ATINA, 16 (A.A.) — Bir içtimada karşılaşık çıkarmak isteyen birkaç komünist talebe, yuku bulan arbede neticesinde diğer talebe tarafından salonun dışarıya çıkarılmıştır.

ATINA 16 (A.A.) — İşsiz kalan bir tramvay amelesi şirket müdürüğüne hafif surette yaralanmıştır. Mutaarruz tevkif edilmştir.

## Yeniden Altın geliyor

Kıymeti beş yüz bin lirayı mütecevazdır



Gelen malûmata nazarın, Cumhuriyet Merkez Bankasına Amerikadan yeniden bir parti altın gelmektedir.

Amerikadan Avrupaya mütevaccihen yola çıkarılmış olan bu altınlar Merkez Bankasının Amerikadaki mali muhabiri nezdinde toplanmış olan bir partidir. Cumhuriyet Merkez Bankasının bütün mali ajanlarında birikmiş altınları vardır. Altınların yakında çıkacağı limandan trenle şehrimiz e gelmesi ümit edilmektedir.

Gelecek altınların kıymetinin evrakı nakiye ile beş yüz bin lirayı mütecevaz olduğu söylenmektedir.

## Bu adam Kim?..

L'Echo de Paris gazetesinde aleyhimize yazan adam bir macera ve menfaat düşkünlüdür. Bu ve kendisine arkadaşlık eden düşmanlarımızın iç yüzlerini ve ne maksatlarla neşriyat yaptıklarını bugün

İkinci sahifemizde Okuyunuz..

## Vilâyetlerde Değişiklik

## Fazlı Bey Başmüsavir, Ali Rıza Bey Valimuavini oluyor



Birinci umumi müfettişlik başmüsavirliğine tayini taharrür eden Fazlı Bey

ANKARA, 16 (Telefon) — Konya valisi İzzet Beyin tekaütüğü milli iradeye ictiran etmiştir. Konya valiliğine Adana valisi Vehbi, Adana valiliğine birinci umumi müfettişlik baş müşaviri Mümtaz, birinci umumi müfettişlik baş müşavirliğine İstanbul valisi A. RIZA B. muavini Fazlı, İstanbul valii muavinliğine İstanbul polis müdürü Ali Rıza Beylerin tayinleri takarrür etmiştir. İstanbul polis müdürüğüne kimin tayin edileceği henüz malûm değildir.



## Şehir meclisi bütçeyi de, içtimasını da bitirdi

## Mezbaha idare meclisi lâğve. dildi, fen işleri idaresinde tasarruf yapıldı..

İstanbul yollarının inşasına bu sene için 450 bin lira tahsis edildi

Umumi meclis dün biri sabah saat 10,30 da, diğeri öğleden sonra saat 14,30 da olmak üzere iki celse akıdetti.

Sadettin Ferit Beyin riyasetinde toplanan sabah celsesinde evvelâ zaptı sabık okunup kabul edildikten sonra umuma mahsus yerleri açma ruhsatıyesini harcının miktarı snıflara taksim edilerek tayinine dair mazbata okundu. Mükiye encümeni reisi Raif B. kısaca izahat verdikten sonra mazbata heyeti umumiyeye kabul edildi.

## İlan mukavelesi

Afişaj tarifisinin tadiline dair olan mazbata bazı münakaşalara sebebiyet verdi.

Nakiye H. afişaj işlerinden bahsederken:

— Ajans, görüyor ki bunu bir yük olarak sırtında taşıyor. Ajansla bir telif noktası bularak işi halletmelidir! dedi.

Raif B. de:

— Afişaj mukavenamesi kıymetini kaybetmiştir. Evvelâ mukavenemenin tadili, sonra bir tarife vücude getirilmesi muvafık tir... fikrinde bulundu.

Bundan sonra Etem İzzet B. söz alarak dedi ki:

— Anadolü ajansının ilan işlerinde hüsni niyeti vardır. Ancak ajansa verilen birçok salâhiyetleri geri alınmıştır. Şimdiki halde tatbik kabiliyeti olmayan mukavenelene, yeniden tadil edilerek ajansın randman bir kere daha tecrübe edilmelidir, fikrindeyim. Belediye'nin ve ajansın müteakıl teklifleri telif edilerek yeni bir



Avni ve Nazım Nuri B.ler

mukavele yapılırsa ajansın faydahı şeyler beklenebilir.

Tevfik B. — Ajansın istediği tadilat yaparsak, müstemsir bir netice çıkmayacak. Buna imkân yokken belediye fesih salâhiyetini istimal eder.

Hamdi B. — Ajansla bir mukavemele var. Hemen fesih cihetine gitmiyelim. En doğru hareket ajansla bir itilâfa vâsil olmaktır.

Tevfik B. — Her halde Ajansla uyuşmak lâzımdır. Bir an olabilir ki ajans da işin içinden sıyrılmak ister. O vakit yeni bir talip nerde buluruz?

Etem İzzet B. — Tatbik kıymetini olmayan bir mukavenenin tadili mevzuu bahistir. Ajans bir kere daha tecrübe edilir. Taahhütlerini yapamaz veya uyuşmak istemezse şüphe yok ki varılacak netice fesihtir!

Sadettin Ferit B. uzamak istidadımları gösteren müzakereyi kâfi

Devamı altıncı sahifede)

## Tütün konferansında dünkü celse

## Müzakere müşkilâtsiz ilerliyor

Balkan Tütün konferansı, dün saat 14 buçukta Ticaret Odası riyaset salonunda Nemli zade Mitat B. in riyasetinde ikinci içtimamı yapmıştır. Bilâfâsıla saat 19 a kadar 4 buçuk saat devam eden dünkü içtima, dün Ankara'dan avdet eyliyen heyeti murahhasamız ikinci reisi Tütün İnhisarı u-

zarlarını izah etmişlerdir. Bu cümleden olarak mahreçlere nisbeten istihsalâtta ki fazlalık ta mevzuu bahsolmuş, bu meselebe bütün zeriyyatın tahdidine sathı surette temas edilmiştir. Ne tecdde, üç memleket tütünleri satışındaki buhran sebebiyle üç heyeti murahhasa sureti umumiyede mutabik kalmışlardır. Bu suretle tesbit edilen umumî sebepler üzerinde daha derin ve esaslı tahli lere de girişilmiş, vaktin geçmesine mebnî, bu husustaki müzakerata bugünkü içtimada devam edilmesi kararlaştırılmıştır. Sebepler üzerinde bütün erafile tam mutabakat hâsil olursa bugün 3 memleket tütününün satışındaki buhranın izalesi için alınacak tedbirler geçilecek, bu meyanda zirai vaziyet ve tahdit meselesi de esaslı surette görüşülecektir. Konferansın 3 - 4 celse daha devam edeceği anlaşılıyor. Müzakerat, hafi olarak cereyan etmekte, Yunan murahhasalarından üçü Fransızca, biri Rumca fikirlerini söylemekte ve Rumca söylenen sözler Fransızcaya tercüme edilmektedir. Dünkü içtimam müteakip kendisine görünen muharririmize Nemli zade Mitat B. müzakeratın çok iyi ve dostane bir hava içinde cereyan ettiğini, şimdiki kadar hiç bir müşkilât çıkmadığını söylemiştir.

Tütün İnhisarı Idaresi 2 inci şube müdürü Nazmi ve ziraat Fen şubesi müdürü Nesip B. lerin müşahidî sıfatıyla konferans müzakeratına iştirakleri tekrar etmişlerdir.



Nemli zade Mitat Bey

mum müdür vekili Hüsnü ve Bur sadan denen Kavalalı Hüseyin B. ler de iştirak etmişlerdir.

Dünkü müzakerat, ilk celsede çizilen ruzname dahilinde cereyan etmiş, üç memleket tütününün satışındaki buhranın sebepleri hakkında Yunan, Bulgar murahhasaları heyetimiz nokta na-



Limantımızda bulunan Fransız zırlılısını gezen gazete muharrir ve muhabirleri güvertede..-Yazısı sahife 3 te

ğı ibadet telâki eden insanları bu şekillerde zapt ve rapt altına almağa çalışılmak üzere umumileştirilerek bütün Hindistan idaresine teşmil edilebilir.

İngiltere dominyonları mese-

lesini halletmesine benziyor. Fakat Hindistan meselesi dün olduğu gibi, bugün de İngiliz imperatorluğunun en çetin bir meselesi olmakta devam ediyor..

Ahmet ŞÜKRÜ

## Beyaz Ruslar

Hudut haricine çıkarılacakları doğru değildir..

Son günlerde şehrimizde, beyaz Rusların hudut haricine çıkarılacağına dair, bir şayia de veran ediyordu. Tahkikatta bulunduk. Bu şayianın istinat ettiği momba şudur:

Polis her vakit olduğu gibi bunların mahalli ikametlerini tesbit etmektedir. Başka bir şey yoktur. Şehrimizde beyaz Rusların miktarı ise ancak 800 kadardır.

Bu hususu resmî makamattan da sorduk. Şu cevabı aldık:

— Beyaz Rusların çıkarılacağı hakkında bir emir yoktur. Şayia- yı tekzip edebilirsiniz.

## Ölenler Yaşıyorlar Mı?

Roman üstadı HÜSEYİN RAHMİ Beyin son eseri MİLLİYET sütunlarında

Pek yakında tefrikasına başlıyacağımız bu roman HÜSEYİN RAHMİ Bey tarafından büyük bir emek ve uzun bir sây ile MİLLİYET için hazırlanmıştır.

## Bir yangın ve bir facia

Bir imalâthane ile beraber dört kişi yandı ve biri öldü!



Yanan imalâthane ve hastaneye kaldırılan biçareler

Dün öğleden sonra Taksimde bir yangın çıktı ve bir bina ile beraber dört kişi de muhtelif yerlerinden yandı ve bunlardan biri öldü. Yangın hakkında bir muharririmize yaptığı tahkikata nazaran, oldukça feci hâdiser şöyle cereyan etmiştir:

Taksimde kişla arkasında dar sokakta Japonların mevaddı kim yeviyet imalâtanesi namı verilen bir müessese vardır.

Burada çalışan ve aynı zamanda o binada oturmakta olan dört beş kişi de vardır. Bunlardan Nazire H., odanın birinde gaz ocağını yakarak, üzerine kaynamak için su koymuş ve bir müddet sonra su iyice kaynamıştır.

Nazire H. bir taraftan çamaşır hazırlığı ile meşgul olduğu sırada, odada da Haticce isminde bir kız çocuğu ile kâtip Abbas ve Kâzım isimlerinde iki erkek bulunuyormuş.

Tam suyun kaynadığı ve gaz ocağının da harlı zamanında bunların bulunduğu oda ile yanmada ki bir kısım kimyevî mevad busunan odayı ayıran ve bir nevi duvar vazifesi gören kalm mukavva kızarak ve sıcaklık öbür taraftaki eczaya sirayet ederek bunları ictilâf etmiş ve bu şekilde ani bir yağın olmuştur.

Bu o kadar ani olmuş ki odada kiler bir taraftan kaçamamışlar ve muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yanmışlardır.

Bu sırada yangın da teveessü edince polis haberdar olmuş, it-faiye gelmiş ve binanın da kısmî küllüsü yandıktan sonra, ateş söndürülebilmiştir.

Haticce, Nazire H. larla Abbas ve Kâzım ef. ler zabta tarafından Fransız hastanesine yatırılmışlardır. Nazire H. dün gece yanıkların tesirile vefat etmiştir. Tahkikata polis ve adliye devam edilmektedir.

# İşin İçyüzü

A.H.

15 Mayıs Pazar günü Milliyette Siirt Meb'usu Mahmut Beyin bir bahşakalesi vardı. Echo de Paris ga zesinde "Türkiye için bir istikraz" başlığı altında çıkan bir yazıdan bahsediliyor ve ciddi bir lisanla ce vab veriliyordu. Mahmut Beyin bu yazıyı şehrimizin bazı muhteriminde ve bir çok yabancı mahfillerde her halde büyük bir hayret uyandırmış tır. Çünkü 30 Nisan tarihli Echo de Paris bu makaleyi İstanbul gazetesin den baskıya almış ve bir gün içinde ortadan kaybolmuştu. Bu lunabilen nüshalar iki liraya kadar sa tılmış ve makale ağızdan ağıza git tikçe karikatürleşerek mühim bir sı rı gibi dolaşmaya başlamıştı. Gazete yi hükümetimizin toplattığından bahsediliyor. Türkiye'deki Fransız sefir ve Fransız atşemilileri hak kında da ağır şeyler yazılmış olduğu söyleniyordu. Türkiye aleyhindeki rivayet ve yazıları yaymakla zevk ve menfaat bulan bazı kimseler ma kaleyi makine ile tektis ederek pa ralı, parassız dağıtmaya başlamışlar dır. Matbuatımızın bu garip makale ye cevap veremeyişini hem iyi, hem fe na idi. Türkiye'nin yapacağı istikra z kendi cebinden para verecekmiş gibi "düşmanlarımızın para bile yok" diye kabanar; Akvam Cemiyeti nin fahri avukatı gibi bizden bir çok askeri ve siyasi şartlar isteyen bu makaleye cevap vermek deli ile ile şatrazn oynama benzerdi. Ce vap vermekle te fena idi. Çünkü sü kutumuzu mana verelen ve bu ma kaleyi bizim sakladığımız inananlar vardı.

Mahmut Bey kendilerine has bir lisan ve salâhiyetle ilk defa bu sükûtu bozdu.

Ben bu güzel cevaba bir şey ilâve edecek değilim. Fakat senelerden beri islam ve Türk âle minden aynı haris ve kindir sesile öten Echo de Paris muharririni isl am ve Türk karilerine tanıtmak ve bu son makalenin ne maksatla ya zılmış olduğunu anlatmak isterim. Muhterem meb'usumuz "makalenin altındaki imza maruf bir şahsiyet de ğildir," diyorlardı. Doğrudur, ma kaleyi yazan Rene Valande edebi ve siyasi bir şahsiyet olmadığır için bize maruf değildir. Hatta gördüğü vazifeler itibarıyla maruf olmamağa mecbur idi. Fakat arka geristiği iş ler şahış ve yalnız menfaat işleri ol duğu için müstear isimler kullanma ğa, kendini saklamağa lüzum gör müş ve Echo de Paris şunlarından Gorgolof gibi birden bire parlayıver miştir. Daıma islam ve Türkler a leyhinde yazan bu adam hakkında aldığımız malûmata nazaran kendisi bir erkânı harp yüzbaşısı iken son zamanlarda askerlikten çekilmişti. Tunus ve Suriyede istihbarat seflin ğinde bulunmuş ve bir kaç defa da İstanbul gelip gitmişti. Afrika si malinde çıkan fransızca gazetelere daıma yazı yazar. Echo de Paris ise ekseriya onun islamîliğe ve halifelli ğe ait yazılarını ve Türk aleyhtar makalelerini taşımaktadır. Rene Val ande en son bundan bir iki ay evvel İstanbul gelmiş ve bu geliş çok do lumbacı olmuştu. Fransadan Suri ye ve Suriyeden Adanaya geçerek birçok vilâyetlerimizi dolaştıktan sonra buraya gelecek bugün aleyh lerinde bulunduğu kimselere misafir olmuştu. Gene bize söylendiğine gö re Rene Valande sakit halifenin pa ralı elemanlarından biridir. Abdül mecîd'in diğer bir adamı da Necati Rifat ismini kullanan yahudî (Hayon) dır. İstanbul gazetelerinden birinin 12 Mart 1932 tarihli nüshasın da Hoybon'un çıkardığı gazetyeye ve Hayon'un mahiyetine dair ufak bir izah vardı. Hayyon'lar Türkiye'yi iki kardestir. Bir vakitler yüzüzlükler den Mehmet Alin gazetesinde be rar çalışıyorlardı. Fakat işgal zam anında mühim roller oynanmış ve Gazinin büyük nüktünde bu rollerin den uzun boylu bahsedilmiş olan mahut papas (Frew) istemeyerek bunları aramızdan açmıştır. Gönderilen parayı Mehmet Alin yalnız başına yemesi yahudî kardeşleri kuzdurmış, Mehmet Aliden ayrılark Abdülme cîd ve onun mensuplarından aldıkları para ile La Turquie Libre gazetesini çıkarmaya başlamışlardır. Bu iki kardeşin asıl isimleri Albert Hayon ve Muis Hayon'dur. Balatlıdır lar. On seneden beri Paris'e taşınmışlardır. Türkiye düşmanlarına bir leşlikleri zaman biri Necati Rifat, di ğeri Kemal isimlerini takımlar. Bu isimler hemen daima Abdülmeçid müdafaa eden, Abdülmeçid'in fikir lerini neşreden, Türkiyeye küfürler

eden makalelerin altında görülür. Bunlara bazan Alber Fua isimindeki yahudî de ithak eder. Alber Hayon ikide bir Nise giderek Abdülmeçidin hâlâ müşavir ve vekili olan eski ma beynci Reşit Beyle görüşür; ondan para ve direktif alarak döner; Mü teakben La Turquie Libre gazetesi bir taraftan Sultanlar zamanındaki cülüs ve velâdet nüshaları gibi ka sideler ve medhiyelerle taşarken di ğer taraftan cümhuriyetimiz aleyhin de sütunlar dolusu küfürler ve ifti lar savurur. Türk ve islam düşman lığı bütün eserlerinde son haddine vardınan Rene Valande için bu iki kardesten daha tabii mütefik olamaz dır. Alelhusus işin içinde kolayca kazanılan paralar da var. Rene Val ande'nin bir fazeleti var ki o da bu yahudî kardeşler gibi müstear isim kullanmağa tenezzül etmemesidir. Meselâ Kudüs kongresine iştirak et miş, ismini ve hüviyetini değiştirme miştir. Kongreye Abdülmeçide, ve onun yeni damadına karşı yazdığı yazılarda hep kendi ismi vardır. (1) Yalnız bir yerde bu cesareti gö sterememiştir ki o da Müslü man politikası diye yazdığı kitaptır. Kahraman hilâfetinin orada niçin (Bir Afrikalı) diye kendini sakladığı nı anlayamadım. İslâm âleminin kendisine düşman olacağını mi korkunmuştu? Fakat bu korkuyu ne lüzum var? Kitap kendisinden değil, Hristiyanlığın ve bilhassa Fransan ıslam âlemine karşı kullandığı ve kullanmak mecburiyetinde oldu ğu siyasetten bahsediyor. İslâmiyet atalet dememiş. Fransa Şimalî Af rikağa yerleşmeye kadar orada kar ışıklık ve yağmalıktan başka bir şey yokmuş. Fas ancak Fransız di siplini altında yola gelmiş, fakat il e ride ihtimal ki frenleri biraz daha sıkamak icap edeceğini, Suriyede Fransız mandası... İslâm hükümetle rinin enebî elinde bulunması lâzım geldiği ve saire... Buraya kadar ge çen isimler müsterek menfaat ve müsterek hedef karşısında tabii ola rak birleşip neşriyat ve propaganda sahnelerinde oynadıklarını gördüğ ü müz aktörlerdir. Bunlara Bazil Zah arhof ismi ile birkaç ta para müs sesesi ilâve ederek Mehmet Alin, Hayon'ların ve Rene Valande'nin ya zıları biraz daha aydınlanmış olur. Gizli ve düşman maksatlarla hizmet eden birkaç banka var ki Rene Val ande'nin sistemine kuvvet veren ve ara sıra onu sıkarak bir otomobil kornesi gibi bağırtan elerden biri de bunlardır. Hatta bunlardan en mühimi senelerden beri adımız ve ekmeğimize yaşıyan ve ciğerlerimiz de bir bağı gibi daima yazıf zaman ınızı bekleyen meşhur bir müesse sedir.

Sıraçoğlu Sükrü Bey Amerikağa gittiği zaman Mehmet Alin gazetes i tetki mevhum 'ir frika namına "para vermeyin, Türkiye'nin hakiki sâhıpl ıeri biz" diye bağvırmıştı. Şimdi ay nı sesi bu birkaç bankanın zurna sını çalan Rene Valande'dan işidiyo ruz.

Rene Valande ve mütefikleri hakkında yazdığım sözlerin doğru lu ğunu gene bizzat Rene Valande'la isbat edeceğim. Makalede İsmet Pa şanın "En sağlam para Türk parasıdır," sözünden bahsederken Osmanlı Bankası reisinin "Türk parası sağ lam paralar sırasına girmedi" diye beyanatta bulunmuş olduğunu ve bu beyanatı Necati Rifatin neşrettiği La Turquie Libre gazetesinden aldı ğını söyleyerek bu gazeteyi tarif ve ilân etmektedir. Geçenlerde gazete lerimizin birinde Abdülmeçid'in Londraya giderek Entellens ser vice dahil olacağı hakkında bir ha ber vardı. Rene Valande'nin zikrettiği isimler ve gösterdiği şahitler ile bu haber aramızdaki münasebet ve kuv vet biraz tekkik edilirse bizim uzun uzadıya tetkik ve mütaale yürütme mize hacet kalmaz. Necati Rifat ve gazetesi, geçenki nüshalarından bi rinde Vakıf gazetesine cevap verir ken mahiyet ve hüviyetinin işaa e dilmiş olmasına karşı sögüp sayma ğa başlamazdan evvel gazetesinin ilân edilmesine seviniyor ve teşekkür ediyordu. Su satırlarına galiba ben de Rene Valande'nin ve Hayon'ların teşekkürünü celbetmiş oluyorum.

Bizim anlamadığımız bir nokta daha var ki o da Rene Valande'nin aralarında karıştığı adamlar ve mü seseseler Fransada Türk aleyhtarlığı talip etmekte Fransaya hizmet e dip etmedikleri keyfiyetidir. Etmedik

(1) Yazıların pek çoğu Echo de Pa ris'de basılmakla olarak çıkmıştır.

# Bombayda Hintliler biribirlerini yiyorlar

## Mecusilerle müslümanlar üç gündür vuruşuyorlar

### Bir çok mahalleler yağma ediliyor!

BOMBAY, 16 A. A. — Dünkü isyanın beri vaziyet o derece vehamet peyda etmiştir ki cumar tesi günü Mahabalesvar'a gitmiş olan Bombay valisi M. Frederick Svkes, Badeten Bombay'a dönmüştür.

Sabahleyin başlamış olan arbedeler esasından birçok kimselerin telef oldukları bildirilmektedir. Kıymetli madenler borsası civarında bulunan birçok mağazalar kapatılmıştır.

Zabita, nizâmı tesis için silah almak mecburiyetinde kalmıştır. Bidayette ehemmiyetsiz gibi görünen sokak arbedeleri, çarçubuk mecusilerle müslümanlar arasında şiddetli bir ihtilaf şeklini almış ve mahalli bir takım esbab yüzünden esasen mevcut olan infialler dolaysıyla bu ihtilaf daha ziyade şiddetlenmiştir. Mecusilerin vermış oldukları telefat daha ziyadedir.

Şehirde ticaret inkıtaa uğramış ve hükümet, polis kuvvetleri nin kıyafetsizliğine binaen askeri kıtaata müracaat mecburiyetinde kalmıştır.

**Normal hayat durdu**  
BOMBAY, 16 A. A. — Mecusi

lerle Müslümanlar arasındaki kar gasalıklar o kadar vüsat kesbet mektedir ki umumî valî Nahaba lesvar'dan geri dönmeğe mecbur olmuştur.

Ölümlerin miktarı artmakta ve yağmalar devam etmektedir.

BOMBAY, 16. A. A. — Sokak arbedeleri, Müslümanlarla Mecusi ler arasında şiddetli bir ihtilaf mahi yetini ictikap etmiştir.

Normal hayat durmuştur. Zabita kuvvetleri کافی gelmemektedir.

### 24 ölü, 400 yaralı!

BOMBAY, 16. A. A. — Din ve evvelki gün mecusilerle müslüman lar arasında zühur eden arbedeler neticesinde ölenlerin miktarı, 24 ve yaralıların miktarı ise 400 dür. 50 yaralıdır. vaziyeti vahimdir.

**Arbedeler tekrar başladı**

BOMBAY, 16. A. A. — Vaziyet, vahimdir. Kargasalıklar, bu sabah tekrar başlamıştır.

Saat 10 da 6 maktül ve 180 mec ruh sayılmış idi. Birçok mahalleler yağma edilmektedir.

# Katiller Anlaşıldı mı?

## Tavassutta bulunan adamı ifsaatta bulunursa öldürecekler

NEVYORK, 16. A. A. — Nev York Times gazetesi 5 erkek ile hüviyeti malûm olan bir kadının Lindbergh'in çocuğunu kaçırması ve bilâhare öldürmüş olduklarını yazmak tadır. Bu işe bilfil, iştirak edenler 3 kişidir:

Bir Alman, bir Brezilyalı, bir İtalyan.  
NEVYORK, 16. A. A. — Zabita, kaçağın Lindbergh tarafından tediy edilmiş olan fidyei necati hak kında kendisiyle müzakerede bulunmuş olan kimselerin hüviyetini ifşa eylediği takdirde kendisini öldürecekleri tehdidinde bulunmuş olduk ları M. Condon'un sıkı bir muhafaza altında bulunduğumaktadır.

Şimdi istihbar ediliğine göre muhtelif kaçağın, çocuğu sağ ve salim olarak getirecekleri vadinde bulunmak suretile Lindbergh'den para koparmaya teşebbüs etmişlerdir.

leri muhakkaktır. Çünkü işte Mehmet Alin zincirli gazetesini Fran sa hükümeti kapatmıştır. Rene Valande Fransanın Türkiye'deki muhte rem sefirine ve en buhranlı zaman larında Fransanın Türkiye'ye muhab bet ve şerefini muhafazaya çalışmış olan atşemililere hücum ediyor. Bunları meçhul bir kuvvetin hâlâ yerlerinde tuttuğuna şüphesi. Sonra gene coşarak ve gene papas Frew ile Halife Abdülmeçid'in paralarını düşünerek bağırtıyor: "Para mı, di yor, Türk Efendiler? Mümkün de ğil!"

Ben cevap vereyim mi. Afrika ri Efendi? Siz kâh bir halifenin tes bibine kâh bir papasın kordolarına ba ğlı kaldıkça ne Türkiye'de ve ne de Fransada sizi dinleyecek bir tek kulak yoktur. Siz ancak (Hayon) ların bir aksı sadas olabilirsiniz; biz Fransız mekteplerini himaye ederiz, fakat Hayon'ların ve Rene Valande' ların lisanını öğretmek için değil... Hilâfet meselesine gelince: Eşer iş iki Yahudî ile bir sahte Afrikalığı kaldıysa vay halimiz!

A. H.

# Bir vapur Yolda yandı

## 600 yolcusu ateşten kurtulmak için denize atıldılar

ADEN, 16. A. A. — Son zaman lar da denize indirilmiş gemilerden o lan 21,000 ton hacmindeki Georges Philippart gemisi, İtalyan Somalisi sahilinde Guardafiu burnuna takri bane 8 kilometre mesafede ateş almış tır.

600 yolcu, kendilerini denize atmışlardır. Bu yolcular Çinde ve Hin di Çin'de gemiyi binmişler ve Mar silyaya gidiyorlardı.

3 yolcu ağır surette yanmış olup pek ziyade ızdırıp çekmektedirler. Vahka mahalline süratle gitmekte olan Kakone Maru, yolda boş bir sa lopye tesadüf etmiştir.

Telefat miktarı henüz malûm de ğildir. Mahsua isimindeki İngiliz va puru, kazazedelerden henüz hayatta bulunmaları almak üzere bir Sovyet vapurı felâket mahalline gel miştir. Diğer iki vapur da tam yolla felâket mahalline doğru gitmektedir.

ADEN, 16. A. A. — Contractor isimindeki İngiliz vapuru Georges Philippart yolcularından hayatta kal mış olan 129 kişiyi almıştır. Bu va purun yarın saat 15 te Aden'e gel mesine intizar olunmaktadır.

Kazazedelerden 134 kişi de Mah sud isimindeki İngiliz vapurundadır. Bu vapur Aden'e doğru yol almak tadır.

Felâketzede vapurun kaptanı, Kaiafeft isimindeki Sovyet vapurun dadır. İki tayfayı hâmil olan bir sal kaptıdır.

Diğer bir takım vapurlar da bazı felâketzedeler almıştır, fakat henüz etrafı malûmat yoktur.

Ateş almış olan gemi, ilk istindat işaretini saat 5,45 de göndermiştir.

# Radyoda bir küstahlık

VARŞOVA, 16. A. A. — Düny yarı geçeden biraz evvel Varşova telsiz stasyonu tarafından yapılan neşriyat dinlenilmekte olduğu sırada meçhul bir şahıs, bu neşriyatı kate derek M. Pilsudski'ye karşı bir takım hakaretler ve tehditler savurmüş tür.

Neşriyatın inkıtaat 21 saniye sür müştür. Meseleden haberdar olan mahşevkî hemen tahkikat icrasını em retmiştir.

# SON DAKİKA

## Dün B. M. Meclisinde muhtelif ka nun ve mazbatalar kabul edildi

### Belediye memurlarının tekaüdiyeleri. Hudut ve sahiller umum müdürlüğü bütçesi. İhtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları

ANKARA, 16. A. A. — B. M. Meclisi bugün Reis Vekili Hasan Beyin riyasetinde toplanmış ve muh telit encümeninin belediye kanunun 130 uncu maddesinin tefsirine ait mazbatasını müzakere etmiştir. Bu münasebete söz alan hatipler den bazıları encümen tarafından ya pılan tefsirin yerinde olmadığını, belediye memurlarından tekaütleri icra edilecekleri belediye kanunu na nazaran eski tekaüt kanunu ah kâmına tabi tutulmaları icap etti ğini ileri sürmüştür.

Aynı mevzu üzerinde söz alan di ğer bazı hatipler de belediye kanu nunun mülki ve askerî tekaüt kanu nundan evvel kabul edilmiş bulun masına rağmen ondan sonra mevki i tabrika girmiş olması dolaysıyla te kaüde sekvebilecek belediye memur larının yeni tekaüt kanunu ahkâmı na tabi tutulmaları lâzım geleceği hususunu müdafaa etmişlerdir.

Neticede encümenin tefsiri redde dilerek belediye kanununun 130 uncu maddesinin son fıkrasında yazılı tekaüt kanununun mezkûr belediye kanununun kabulü esasında hüküm cari bulunan mülki tekaüt kanunu olduğu hakkındaki tefsir şekli kabul olunmuştur.

### Mühlah bütçeler

Hudut ve sahiller sıhhat Umum Müdürlüğü'nün 1932 senesi bütçesi müzakere edilerek mezkûr idarenin 1932 mali senesi masarifi için 550,271 lira tahsisat verilmiş ve bu masarifi karşılayarak varidat da 804.000 lira olarak tespit edilmiştir. Bütçe kanun lâiyhasının Heybelia da verem sanatoryomuna mühlah ol arak inşa edilmiş bulunan paviyon tesisatını ikmal etmek ve icra vekil ıri heyetine tasdik edilecek kadrola ya göre bu paviyondan istihdam e dilecek müstahdem ücretlerini tes viye eylemek üzere hudut ve sah il ler sıhhat umum müdürlüğü'nün fa zla varidatından 50 bin liraya kadar sarfiyat icrasına sıhhat ve içtimai muavenet vekâletine mezu niyet ve ren 10 uncu maddesinin müzakere si esnasında sorulan bir suale ce va ben Şahhiye Vekili Refik Bey, mem leketle verem musaplarının büyük şehirden bulunduklarını verem mü caadesinin çok geniş ve masraflı bir iş olmakla beraber bütçenin im kânları dahilinde bu hastahkla müca dele edileceği bulunduğunu, sarfına mezu niyet verilen para ile Heybelia daki sanatoryoma mühlah olmak üzere inşa edilen paviyonun tesia tı ikmal edileceğini söylemiş ve ala kâr makatından mücadele faaliyetle rine, verem mücadele cemiyetler ve veremden korumak, yakalanmamak ve tedayî şekilleri hakkında nesre dilen broşürlerle halkı tenvir sure tiyle yarışım ediliğinin ilâve eyle miştir.

### Vilâyetler idaresi

Vilâyetler idaresi kanununun 14 üncü maddesinin tefsiri hakkındaki encümen mazbatasının ikinci mü za keresi yapılarak kabul edilmiştir.

### İhtiyat zabıtları

Ordu zabitan heyetlerine mahsus terfi kanununun birinci ve 16 ncu maddelerine birer fıkrâ ilâvesi hak kındaki kanun lâiyhası talep üzerine bütçe encümenine verildi. İhtiyat za bıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun üçüncü maddesine (as kerî lise mezunlarından yabancı memleketlerde askerî mühendis, askerî fen memuru yetiştirilme üzere seçilenler iki ay müddetle hazırlik ku'asında hizmet ettikten ve snifaryile alâkarda as kerî fabrikalara veya sair müesseseler de 10 ay çalıştıktan sonra livakati ve kıfayeti tasdik olunacakları ihtiyat zabıt vekili nasbedilir ve tahsil gör cecekleri müesseselere gönderilirler, askerî mühendis ve askerî fen me muru olmağa kıfayeti görülmeyle talebe sifatiyle harbiye mektebi-

ne sevk edilirler) fıkrasının ilâvesi hakkındaki kanun birinci müzakere si yapılarak kabul edilmiştir.

Madde 1 — 8 haziran 930 tarih ve 1683 numaralı askerî ve mülki te kaüt kanunun dördüncü maddesine merbut cotelin 20, 21 ve 22 inci derecelerine ait emsal hasılları 35, 24 ve 22 olarak tashih edilmiş ve cotelin nihayetine (aldıkları maas lar da 50 kuruş ve daha fazla lira kes ri olan memurların tekaütlerinde bu kesirler vahiye iblag olunur. 50 ku ruştan aşağı olan kesirler hesababa tır.

Meclis perşembe günü toplanacak tır.

# İsmet Pş. dün akşam Macar resim sergisini ziyaret etti

ANKARA, 16 (Telefonla) — İsmet Paşa refakatinde İstanbul meb'usu Halil Ethem Bey olduğu halde bu gün Macar resim sergisini ziyaret etmiş ve takdirlerini Macar san'atkarlara ifade etmiştir. Başvekil "koşan atılar" isimli eseri de satın almıştır.

# Nevzat Beyde Romaya gidecek

ANKARA, 16 (Telefonla) — Romaya gidecek olan heyeti-miz cumartesi akşamı Ankaradan hareket edecektir. Ankara valisi ve belediye reisi Nevzat Bey de heyete dahil olacaktır.

# Döviz müddeti temdit edildi, izahname hazırlanıyor

ANKARA, 16 (Telefonla) — Türk parasının kıymetini koru ma hakkındaki beş numaralı kararname nin yedinci maddesinde müsarrah döviz beyannameleri için tayin edilmiş olan 15 günlük müddet hakkında yeni bir kararname neşrolunmuştur. Bu kararnameye göre Türkiye'de mukim hakiki ve hükmi şahısların elle rinde bulunan dövizlerin bir beyanname ile 15 gün zarfında Cüm huriyet Merkez Bankasına bildirilmesi mecburiyeti 16 Mayıs 932 tarihinden itibaren başlayacaktır. Bu maddenin sureti tatbiki hakkında bir de izahname hazırlanmaktadır. Yakında neşroluna caktır. Sermayeleri ecnebi nuku du olan bankalar yalnız memle ket dahilindeki eşhasın kendilerine vâki olan mevduatını bildir mekle mükelleftirler. Bu dövizlerin ne zaman ve nereden tedarik edildiği hakkında beyannamelerde ayrıca izahatına lüzum olmayacaktır. Memleket seyahat suretine ve muvakkaten gelen beyanname vermekten müstesna tutulmuşlardır.

# Cenevrede murahhasımızın ağır toplar hakkındaki teklifi

CENEVRE, 16 (A. A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabi ri bildiriyor: Kara silâhlarının hangilerinin taarruzı mahiyette ol duğunu tetkik eden kara komisyonunun içtimaidında mütehas sis lar komitesinin raporu üzerinde müzakere cereyan etmiştir. Ev velâ ağır toplar mevzuu bahs oldu. Mütehas sis lar komitesi istih kâm topları ile ağır topların yekdiğerine bazı gerait tahtında tah vil edileceğine karar vermişti. Ağır toplardan hangisinin taarru zı mahiyette haiz olduğu ve sivil ahaliye tehdit ettiği hususunda komisyonunda iki cereyan belirmiştir. Holanda ve İsviçre 155 mi limetreden fazla olan topları bu evsafi haiz olduğunu ileri sür müşlerdir. İspanya 220 milimetreden yukarı olan topları taarru zı mahiyette olduğunu müdafaa etmiştir. Macaristan, Sovyetler, İtalya, Afganistan, Almanya murahhasları 100 milimetreden fazla çapta olan topları taarruzı mahiyette olduklarını der meyan etmişlerdir.

Heyeti murahhasamız şu beyanatta bulunmuştur: "Türkiye Hariciye Vekili ve Türk heyeti murahhasası reis i ref'i teslihat hususunda en ziyade tenzili tazammun eden her sistem ve teklife iltihak edeceğini mükerrenen arz etmiştir. Kara komisyonu huzurunda son defaki beyanatında bu hattı harekete sadık olarak her nevi ağır topun ilgasını teklif etmiş olan Türk heyeti murahhasası, 100 milimetreden fazla çapta ağır topları te cavüzi ve taarruzı mahiyette telâkki eder ve bu suretle Alman, Sovyet, İtalyan ve Macar teklifine iştirak ettiğini beyan eder."

# İktisadi ve mali hafta

Memleketta pamuklu mensu cat sanayii tesis etmek için hü kümetin ödeden beri tasmin et tiği projenin filiyat sahasına in tikal etmek üzere olduğunu, ve Rusyadan alınacak makinelerle bu işin mühim bir kısmı halle dilmis bulunacağını geçen gün, gazetemiz, karilerine tebşir et mişti.

İktisadiyatımızda büyük bir rol oynamaya namzet olan bu teşebbüs hakkında leh ve aleyh te söylebilecek başlıca sözleri tahvil ve bu hususta umumî bir

rüyorum.

İlk itiraz, böyle bir teşebbü sün ferdi teşebbüs sahiplerini mutazarır edecektir. Buna ce va beren derhal söyleyelim ki fer di teşebbüsten maksat eğer ka ba dokuma bez çıkararak ufak te ğah sahipleri ise, böyle bir teh like varit değildir; çünkü fabri kanın gayesi Avrupa'nın çıkard ığı mallara mümasil ince bez çı karmak olacaktır. Yok eğer, bu hal, büyük sermaye sahipleri nin teşebbüsüne mâni olacağını dan korkuluyorsa; o vakit bu ser

nerede idiniz?" sualini soraca ğız. Kaldı ki bu iş öyle bir kaç zenginini, hattâ anonim surette teşekkül edecek şirketlerin ko lay kolay başarabileceği bir iş değildir.

İkinci itiraz, hükümetin sana yıcılık yapamacağı, mütehas sis ları bulunmadığı, binaenaley h fena ve pahalı mal çıkaracağıdır. Hükümetin sanayicilik ya pamiyacağı hakkında klâsik ik tisat mektebinin iddiasını filiy atı çöktan tektiz etmiştir. Artık bu iddia ilmi bir mahiyeti haiz değildir. Avrupada bir çok misalleri bulunduğu gibi bizde de Hereke ve Feshaneyi misal olarak gösterebiliriz. Mütehas-

ımı gayri kabil bir mesele de ğildir; ücretle Avrupa'dan getirile biliriz. Fena ve pahalı iddiaları kalıyor. Fena mal çıkarmakta il darenin menfaati yoktur; böyle bir şey kendi aleyhine netice ve rir. Ve zaten aleni neşriyat ve icabında mecliste hükümet isti zab suretile buna mâni olmak daima kabilidir. Pahalılık mese lesine gelince, fikrimce en doğ ru görünüş iddia budur; şüphe siz ki yeni tesis olunan bir sana yide maliyet fiatı ucuz olmaz; ve fakat hükümetin maksadı dünya piyasalarında İngiliz ma mulâtına rekabet etmek de ğildir. Biz kendi kendimize kifa yet etmek istiyoruz ki, bu saye

paramız da müstakar kalsın. Bu dunla beraber, bu pahalılığın da tabii bir haddi vardır ki, o da, hariçten idhal edilecek mal ın değeri, ve buna zammolu nan günürük resmidir.

Biz bu hususta düşünce ve te mennilerimizi üç noktada toplu yoruz:

I — Böyle bir fabrika, fenni vesaiti, işçileri ve nakliye vas taları bol olan İstanbulda tesis olunmalıdır.

II — Fabrika mevcut fabri kaların randmanını da nazara alarak hiç bir vakit Türkiye nü fusuna kıfayet edecek mikdar den fazla mal çıkarmaya yetlen memelidir.

tesis ederken inhisar fikrile ha reket etmemeli; mali gayeden ziyade iktisadi gayeyi takip et melidir.

**Esham ve tahvilât**

İstanbul, menkul kıymetler borsası, Saraçoğlu Şükrü Bey fendifinin Parise avdetinden son ra, azıcık ümitvar görünmekte, ve bu ümidini, Üniyefe fiatını Parise nazaran iki üç kuruş faz la yapmakla izhar eylemektedir. Maamafih Parise Borsası, dün, Pantecôte yortusu münasebeti le kapalı bulunduğu için, Parisin temayülü anlaşılamamıştır.

İstikrazı dahili üzerine mu ame le hemen yok gibidir. No-

İş Bankası hisseleri 9,20 lira da sabittir. Anadolı kâğıtları, piyasada parassızlık yüzünden gevşektir. Aksiyonlar 15,20 lira Obligasyonlar 25,25 " Mümesil senetler 21 lira et mektedir. Bomonti 22,50 liradır. Tram vey aksiyonlarına 46 liraya satıcı vardır. Koto harici Mısır Kredi Fon siyeleri fiatleri berveçhi âtidir: 1886 tertibi 172,50 lira 1903 tertibi 95 lira 1911 tertibi 93 liradır. Altın hafta zarfında geno biraz sukut etti. Son muamele 933 üzerine vukubuldu.

# Hükûmete ait saklanmış paralar var!

## Ekonomi

### İstanbulun şekerleri taşraya gönderiliyor

### Ficaret müdürlüğü gene şeker buhranına meydan vermemek için tedbir alacak

Kontenjan harici verilen şekerlerden ilk partiler piyasaya çıkmaya başlamıştır. Bu yeni partinin piyasaya çıkması şeker fiyatlarında bir kuruş kadar ufak bir tenezzül hâsıl etmiştir. Maamafih, alâkadarlar fiyatların daha çok düşmesi lâzım geldiğini, fakat toptancıların bunun mâni olduklarını tecrübe etmektedir.

### Yunan kontenjanı

Yunan hükümeti bazı ithalat esyası için kontenjan usulü tatbik etmeye başlamıştır. Karışıklığa meydan verilmemesi için kontenjan usulünün tatbikinde görece bir tedbir ittihaz edilmiştir. İthalat yapan limanlardaki tüccar eline mahalli ticaret odamıza birer karne vermektedir. Her tüccar kontenjanda mevcut emtialar elindeki karnede yazılı miktar nisbetinde çıkarabilecektir.

### Adanadan pamuk ihracatımız

Adana borsasının nisan 932 aylık istatistik raporuna nazaran nisan ayı içinde Adanadan 2837 balya pamuk ihracat edilmiştir. Bu yeni mevimsin başından nisan sonuna kadar Adanadan çıkarılan pamukların miktarını 65,916 balyaya, bu pamuğun memlekete geldiği paranın miktarını 3,662,959 liradır.

### BORSA

Table with columns for '16 Mayıs 1932 Akşam Fiyatları' and 'Çek fiyatları'. It lists various commodities like 'İhtikarlar', 'Tahvilât', 'Ehham', and 'Nuket (satış)' with their respective prices and exchange rates.

## Bir suiistimal ihbarı

### Tasfiye edilen şirketlerde hükûmetin alacağı var

Ticaret müdürlüğüne ve alâkadar bazı makamlara mühim bir ihbar vaki olmuştur. Bu ihbarı yapanlar bazı tasfiye edilmiş ve hali faaliyetlerde şirketlerde hükûmete imtikalî lâzım gelen büyük miktarda paranın bulunduğunu bildirmektedirler. Muhbirler buna, miktarı büyük bir yekûn tutan paranın eşhas hususiyetinde eriyip gitmekte olduğunu da ilâve etmektedirler.

## Maarifte İdman Şenlikleri

### 27 Mayıs cuma günü yapılıyor

20 mayısta yapılacak lisesel idman şenlikleri 27 cuma gününe tehir edilmiştir. Taksim stadyumunda yapılacak idman şenlikleri için saha kirasını istediğinden Fener stadında yapılacaklar.

### Bir konferans

Dişçi mektebi asistanlarından Orhan Abdullah B. dün Darülfünunda saat 17 de Protezde insidat mevzulu bir konferans vermiştir.

### Dersler kesiliyor

Darülfünun fakültelerinde perşembe günü dersler kesilecektir.

### M. Malche şerefine

Darülfünun emini Muammer Raşid B. dün Tokatlıyanda profesör M. Malche şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette fakülte reisleri, divan azaları hazır bulunmuşlardır.

### Darülfünun emini

Darülfünun emini Muammer Raşid B. dün akşam Ankaraya gitmiştir. Muammer B. Ankarada darülfünun bütçesi ile alâkadar olacaktır.

### İspanyada tütün ziraatı

MADRİT, 16. A. A.— Son istatistiklere nazaran, İspanyada tütün ziraatının arazi sahaları 1921 tarihinde 1,600,000 kadem iken 1930 da 88,000,000 kedalemişdir. Maliyet fiatı 1929 tarihinde 4 peçeta 74 ten, bir peçeta 46 ya indirilmiştir.

### Bulgaristan bankasının iskonta fiatı

SOFİA, 16. A. A.— Maliye nazırı, matbuat mümesillerine bugünden itibaren Bulgaristan bankasının iskonta fiyatını yüzde 9 1/2 ten yüzde 8 1/2 e indireceğini beyan etmiştir.

### Bir Alman profesörü geldi

Berlin Darülfünunu profesörlerinden operatör M. Lorens bir ameliyat yapmak üzere dün şehri müze gelmiştir.

### Bisikletler çarpıştı

Be yazıtta Mimar Hayrettin mahallesinde oturan Hulûsi B. in oğlu 9 yaşında Saat, dün Heybeli adada dolarken Ömer isminde bir çocuğun bindiği bisikletle sademesine maruz kalarak yaralanmıştır.

### Bir mektebe yıldırım düştü

MANİSA, 12.— Dün öğleden sonra şiddetli gök gürültülerini müteakip düşen bir yıldırım Necati B. mektebinin bacasına isabet etmiş ve bacayı yıkmıştır. Hamdolun talebeye hiçbir zarar olmamıştır.

### Bir batında üç çocuk

Adana doğum ve çocuk bakım evi müteahhidi iptilâde bakkal Kamil Çavuşun bir batında üç kız çocuğu

## Gazeteciler Misafiri Gemide!

### Jeanne d'Arc süvarisi dün gazetecileri kabul etti

Bir kaç gündün beri limanımızda bulunmakta olan Fransız donanmasına mensup Jeanne d'Arc mektep gemisi, kumandan Marquis'in daveti üzerine dün gazeteciler tarafından ziyaret edilmiştir. Kumandan Marquis gazetecileri nezaketle kabul ederek gemi hakkında bazı izahat vermiştir. Bu izahata nazaran Jeanne d'Arc aynı isimde bulunan kruvazörün gayri kabili istimal bir hale gelmesi üzerine 1929 senesinde, modern bir mektep gemisi olarak inşa edilmiştir. Jeanne d'Arc kruvazörü sekiz bin ton hacmunda olup 156 zabit talebesi vardır.

Kruvazörde iki deniz tayyaresi 4 top kulesi, 75 milimetrik 4 tayyare topu, 37 milimetrik ayrıca iki topu ve sekiz mitralyözünü taşır. Gemi aynı zamanda 156 talebinin daimi surette seyahatine tahsis edilmiş aynı zamanda bir yolcu vapuruna benzerdir.

Kumandan Marquis tarafından memur edilen yüzbaşı Paul Raymond, gazetecilere refakat ederek geminin - askeri esardan addedilmeyen - bazı kısımlarını gezdirerek izahat vermiştir. Geminin konferans salonu aynı zamanda dans salonu, pazar günleri de kılise hizmetini görmektedir. Talebe 12 - 14 kişilik dairelerde ve hamaklarda yatmaktadır. Geminin en şayanı dikkat mevki kumanda köprüsüdür. Talebe burada bilfiil harp tabikatı ve geminin idaresi öğretilmektedir. Yüzbaşı Paul Raymond bundan sonra elektrikle işleyen sonday, telsiz dairelerini ve hastaneyi ve ameliyat dairesini ve geminin matbaasını gösterdi. Matbaa küçük olmakla beraber bir Linotipi ve pedali vardır. Yüksek rütbeli zabıtlere ait olan apartman lüks itibarıyla şayanı dikkattir. Yüzbaşı Paul Raymond lâzım gelen izahatı verdikten sonra, kumandanın yanına gidileceğini söyledi; fakat herkes daha başka şeyler görüleceğini zannediyordu. Bir ses yükseldi: —"Topları, tayyareleri, torpil kovanlarını görememiz miyiz?"

Yüzbaşı Paul Raymond, güldü ve sonra zarif bir tebessümle cevap verdi: — Toplar, tayyareler, hep kirilidir, onları görüp te ne yapacaksınız? Kumandan bizi salonda bekliyor, baydı gidelim, dedi. Ziyaret te bununla hitam bulmuştu.

Kumandan Marquis, tekrar mütebessim çehresile misafirlerini karşıladı. Kumandanın sıhhatine ve bilimkabele Türk matbuatının muvaffakiyetine birer bardak şampanya içildikten sonra avdet edildi.

Fransız reisicumhuru M. Doumer'in öldürülmesi dolayısıyla, gemide resmi kabul tertibinden sarfınzar edilmiştir. Dün aynı zamanda bir çok mektepliler ve halktan bazı kimseler kruvazörü ziyarete etmişlerdir.

Jeanne d'Arc kruvazörü perşembe günü limanımızdan hareketle Köstence ve Varna'ya gidecek ve oradan tekrar limanımızdan geçerek Suriye ve Mısır sahillerini ziyarete ettikten sonra Brest'e avdet edecektir.

## Firari kasap bulunamadı

Uşkûdar'da Selâmsızda polis Şefik ef. ile çalgıcı Remzi efendiyi yaralayan kasap Osman, zabıtca henüz yakalanmamıştır. Polis, gördüğü lüzum üzerine Osmanı yakalamak için 10 evde taharriyat yapmıştır.

## Ankara sanayi sergisi kapandı

ANKARA, 15. A. A.— "Geçikmiştir". Millî İktisat ve tasarruf cemiyetinin teşebbüsü ile açılmış olan üçüncü millî sanayi sergisi bugün kapanmıştır. Başvekil İsmet Paşa Hazretleriyle, Velîller; kapanmadan evvel sergiyi ziyarete etmişlerdir. Sergi büyük bir rağbet görmüş ve

## Garbî Trakya Türkleri

### 15 bin İngiliz lirasının tevzii muamelesi bitirildi

Gümüllüne tali mübadele komisyonu Türk muhahhası Fuat B. bugün Gümüllüne'ye avdet edebektir. Fuat Bey dün bir muharririmize komisyonun meselesi hakkında şu izahatı vermiştir.

— Garbî Trakya'daki etabli Türklerin iade edilemeyen emvâlinin tanzimini Yunan hükûmeti tarafından verilen 150 bin İngiliz lirasının tevziine ait muamele ikmal edilmiştir. Alâkadarlar namına doldurulan çekler Gümüllüne'ye gönderilmiştir. 150 bin liranın müstenedi olan ve miktarı tarafeyne tesbit edilen arazi'yi aşan miktar da tesbit edilmiş ve bunların bedelleri de sahiplerine vermek üzere mahalline gönderilmiştir. Şimdi başlca iş olmak üzere, havaların isimlerinin istifa edilmek üzere, Balkan harbinde öteye beriye dağılımış olan köylülerin yerlerine iskânile meşgul olacağız. Takriben 400 hane olan bu köylülerin hemen nisfını Funducuk köyü halkı teşkil ediyor. Bunlardan mühim bir kısmı köylerine gitmişler ve hattâ arazilerini zer'e başlamışlardır.

Bundan başka mühim bir mesele olarak emlakın idaresi meselesi kalıyor ki, bunlara ait muamelât tekkemmül etmiştir. Netice dosyaların tetkikinden sonra anlaşılacaktır. Bir de köylülere ait meralar meselesi vardır. Bunun halli Muhtelit komisyona aittir."

## Belediyede Kuleye Asansör!

### Galata kulesine asansör yapılıyor

Belediye Galata kulesine 10 bin lira sarfile bir asansör tesisi yapılmaya karar vermiştir. İnşaatı bu yaz başlanacaktır. Şehrimize gelen seyiyahlar bu asansör vasıtasıyla kulenin ta üstüne çıkabileceklerdir. Belediye şehrimizdeki diğer tarihi bina ve kulelere de tamir ettirmeğe, muntazam bir hale getirmeğe karar vermiştir. Peyderpey bu tamirat yapılacaktır.

## Otomobil numaraları fosforlu olacak

Otomobil plakalarındaki numaraların geceleri de görünmesi için fosforlu maddelerden yapılması tekkarir etmiştir. Plakalar hazırlanıp itidastından itidastı baron tadile bağlanacaktır. Bu hususta bir ay mühlet verilmesi de muhtemeldir. Plakaların renkleri de değiştirilecektir.

## Vakit küresi hâzırda işliyor

Galata kulesindeki vakit küresi 1 hâzırandan itibaren işlemeğe başlayacaktır. Bu hususta lâzım gelen tesiat ikmal edilmeğe üzredir.

## İtfaiye mütehasssısı

Belediye Viyana sefaretimize müraacat ederek bir itfaiye mütehasssısı belbi için tavassutta bulunmasını rica etmiştir. Viyana sefaretimiz bu hususta tetkikat yapıpacak, şeraiti ve mütehasssısları belediyeye bildirecektir.

## Beynelmilel seyrüsefer işaretleri

Yeni Belediye bütçesinde beynelmilel seyrüsefer işaretlerinin vaz'ı hakkında tahsisat mevcut olduğundan bu işaretlerin hazırlanıp itidaren konmasına başlanacaktır.

## Maya kralının Oğlu geldi

### Hususi yatı ile şehir dolaşıyor

Amerika zenginlerinden emmek mayası kralı M. Fleishmann'ın oğlu M. Fleishmann hususi yatı ile dün şehrimize gelmiştir. M. Fleishmann Newyork'tan hareketle Panama kanalı geçtikten sonra ra cenup limanlarını ve adaları ziyarete etmiş ve Adalardenzinde ki liman ve adalara uğruyunca limanımıza gelmiştir. M. Fleishmann bundan on sene evvel şehri

## Vilâyette Vekâlet Soruyor!

### Havayıcı zaruriye fiatı üzerinde valilerden 7 sual.

Dahiliye Vekâletinden Vilâyete gönderilen bir tamimde iktisadi vaziyet dolayısıyla hayatın gündün günde pahalılaşığı ve havayıcı zaruriye hakkında belediyeler tarafından mevzuatı kanunî suretinde tedbir ittihazı suretile bu pahalılığın önüne geçilmesi icap ettiği halde, belediye lerimizce bu hususta lâyiki derecede faaliyet gösterilmediği, gerek meclislerde ve gerekse efkârî umumiyede şikâyet ve münakaşalar mevzuu olmasından anlaşıldığı bildirilmiş ve Dahiliye Vekâleti vilâyetlerden bu hususta 7 sual sormuştur. Bu sualler şunlardır:

- 1 — Buğdayın kilosu kaç kuruştur? Ekmeğin kilosu kaç kuruştur. Aradaki farkın miktar ve esbabı ile narha esas formül hakkında izahat verilmesi ve geçen seneye nazaran mukayeseli malumatı tası.
- 2 — Etin muhtelif nevelerinin fiatları ve geçen seneye nazaran mukayesesi ve haricet ucuz olduğunda belediye hududu dahilinde etin bahaliya satılmasının sebepleri.
- 3 — Şeker, makarna, piring, patates, fasulye, sadesyağ, zeytin yağ ve taze sebze fiatları hakkında geçen sene ile mukayesesi ve bu maddelerin de polarda mevcud olup ta ihtikâr maksadıyla piyasaya çıkarılmaması hakkında hal olup olmadığının işarı.
- 4 — Mesken kiraları hakkında geçen sene ile mukayeseli izahat itası.
- 5 — Hâlen Belediyece azami fiat konummuş olan maddeler nelerdir?
- 6 — Vilâyet merkezi Belediye lerince şimdiki kadar ne gibi tedbir ittihaz edilmiş ve edilmesini derdest bulunduğunun muvazzahan işarı.
- 7 — Bu hususta alınacak tedbir lere dair ayrıca tebliğat yapılmamıştır. Şimdi derhal faaliyete geçilmesi ve bildirilmesi.

### Tavukçuluk sergisi

Vilâyet bahçesinde açılacak olan sergiye iştirak edenlerin miktarı gün geçtikçe artmaktadır. Bilhassa tavukçuluk kısmına iştirak edeceklerin mikdarı fazladır. Bu itibarla, sergi 26 mayısta açılacakken, tavukçuluk kısmı bir gün evvel açılacaktır.

### Muhacir bonoları

Muhacirlerin ihtikâr fazlasını nakil etmek üzere olan bonoların tevziatına devam edilmektedir. Tevziat yakında bitecektir.

### İstifa eden muhtarlar

Bundan iki gün evvelki bir Akşam refikimiz Eminönü kazası mmtakası dahilindeki bazı muhaleller muhtarlarının beklî talimatnamesinden mütevellit ihtilâf dolayısıyla istifâ ettiklerine dair bir haber vardı.

Bu hususta alâkadar makamlarda yaptığımız tetkikat neticesi şudur: Filhalka bir iki muhtar Ankarada ve diğer bazı vilâyetlerde vazife aldıkları için muhtarlıktan istifa etmeğe mecbur kalmışlardır.

Yoksa her hangi bir ihtilâf dolayısıyla hiç bir istifa vuku bulunmuş değildir.

### Validei Hidivinin eşyası satılıyor

Gecenlerde şehrimizde vefat eden Validei Hidivinin Beket'eki sarayında mevcut eşya müzayede ile satılığa çıkarılmıştır. Müzayede bugünlerde yapılacaktır. Sarayda pek kıymetli ve vadide eşya, antikalar, ince sanat eserleri bulunmakta ve bunların kıymeti 2 - 3 yüz bin lira tahmin edilmektedir.

### 10 Muharrem

İranilerin 10 muharrem günü olan dün Üsküdar'da Seyit Ahmet deresine birçok İranlılar gitmişler ve burada vakit geçirmişlerdir. Konsoloshanede bir merasim yapılmıştır.

### Şirketi Hayriye müdürü geldi

Bir müddetten beri Ankara'da bulunan Şirketi Hayriye unum

## Mahkemelerde Elektrikten Ölen adam

### Veresesi, şirket aleyhine bir dava açtı.

829 Eylülünün üçüncü günü Kasmpaşada bakkal Zeki efendi nin dükkânında elektrik tesisiatı bozulmuş, cereyan intişarı başlanmış, dükkânın madeni aksamına sirayet etmişti. Zeki efendi tehl keyi şirkete ihbar etmiş, fakat şirket ben memuru göndermemiş, ertesi gün de dükkâna gelen Sükrü efendi isiminde bir adam dükkân penceresinin demir parmaklığına dayanınca cereyana tutulup kül olmuştur.

Şükrü efendinin veresesi de elektrik şirketi aleyhine bir vefata sebebiyet davası ikame etmişlerdir.

Cereyan eden muhakeme neticesinde iddia makamı şirketin mesul addedilmesini ve alâkadarların cezalandırılmasını istemişlerdir.

Dün şirket vekilleri müdafalarını yapmışlar, gerek şirkete, gerek memurlarına mesuliyeti tevccüh etmişlerdir. Muhakeme karar tehfim edilmek üzere 30 mayısa talik edilmiştir.

## Polise hakarettten mahkûmiyet

İfayı vazife esnasında polisi tahkir etmekten muznun muhakeme edilmeğe olan kunduracı Hasan efendinin muhakemesi dün ikinci ceza mahkemesinde intaç edilmiş, maznunun cürmü sabit olduğundan 1 ay hapse 30 lira para cezası verilmeye mahkûm olmuştur.

## Neşriyat davaları

Yeniğün gazetesi neşriyat müdürü Agâh Bey aleyhine Üçüncü ceza mahkemesinde, Vakit gazetesi neşriyat müdürü Refik Ahmet Bey aleyhine ikinci ceza mahkemesinde ikame edilen davaların dün devam edilmiş, Refik Ahmet Bey aleyhindeki dava avukat İrfan Emin Bey mahkemede bulunmadığı için, Agâh Bey aleyhindeki dava da muameleyle mahkemeye gelemediği için başka güne talik edilmiştir.

## Yedi kahve tüccarının muhakemesi

Kahve fiatlarında ihtikâr yapıklarından dolayı yedi tüccar aleyhine ikame edilen davaların Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesinde devam edilmiş, ticaret adasına sorulan suale cevap gelmediği anlaşıldığından muhakeme 18 mayısa talik olmuştur.

## Bir sahtekârlık isnadı

İcra kâtabi Nuri ve Fikri efendiler dün sahtekârlık cürmiyle ağırcaza mahkemesinde muhakeme edilmişlerdir.

Fikri efendinin İsmet hanmandan alacağı varmış, bu alacağını icra vasıtasıyla tahsil ettikten hile istimaliyle sahtekârlık yapmış. Fikri efendi bu sahtekârlık isnadını reddetmiştir. Muhakeme icra dosyasının celbiyle tetkiki için başka güne bırakılmıştır.

## Yeniden şahit dinlenecek

Ağırcaza mahkemesinde bir katil meselesinden dolayı muhakemesi rüyet edilmeğe olan Sirkeci istasyonu arabacılar kâhyanası Çolak Hayri efendiyle arkadaşları r meyhaneci kasap Abdullah, Arif ve Hasanın dün ikinci ceza mahkemesinde police silah teşhiri ve Despina isminde bir kadına tecavüzden dolayı bir başka davası daha rüyet edilmiştir.

Mahkeme heyeti dünkü muhakemede tahkikat tevsi ve Hayri efendinin istimal ettiği silahın getirilmesine yeniden şahitlerin celbine karar vermiştir. Kararın tehfimini müteakip Hayri efendinin vekili mevkiüf yet kararını refini istemiş, fakat mahkeme bu talebi reddetmiştir.

## Fakir Kırımlılar için müsamer

Kırımlı muhacir Türk fakirleri ve yetimleri için şehrimizdeki Kırımlardan amatör bir grup tarafından evvelki akşam Ferah sinemasında bir müsamer yapılmıştır. Müsamerde bilhassa eskid

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir

17 MAYIS 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet  
Telefon Numaraları:  
Başmuharrir ve Müdür 24318  
Yazı işleri Müdürlüğü 24319  
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

Türkiye için	Hariç için
L. K.	V. K.
3 aylığı 4 —	8 —
6 " 7 50	14 —
12 " 14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez —  
Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdürliğe müracaat edilir. Gazetemiz ilanların mesuliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askeri rasat merkezinden verilen habere göre bugün hava ekseriyetle bulutlu olacak rüzgar cınupant esecektir.

15-5-932 tarihinde hava tazyiki 762 azami hararet 17 ezgari 8 santigrat kaydedilmiştir.

FELEK

## Kadıköy Stadı

Bugün İstanbulda bir stad var mı diye sorarlarsa:

— Evet! diyebiliriz ama dün bu suale müsbet cevap vere mezdik.. Çünkü İstanbulda böy le bir yer yoktu. Buraya gelen cenebi müsabakalara stad diye Taksimdeki harabeyi gösterir ken utanıyorduk. Bu hicabim kime ait olduğunu bilmem ama her halde sporu yapan genç lere ait değildi.. Buna rağmen bu gençliğin bir kısmı kalktı. Kadıköyündeki Unyon klüp nam harabeyi eline aldı. Oraya teşkilât bir pist hediye etmiş. Üç bin lira kadar da belediye den muavenet gördüler.. Üst ta rafını kendi paraları ve kendi kredileriyle yaptılar.. Geçen cuma günü resmi küşadı yapılan güzel (Fenerbahçe stadı) meydana çıktı..

Bu rsmi küşatta ben de bulundum. Beş bin kişi kadar seyirci vardı. Ben, gençliğimi ve spor faaliyetimi bu Unyon kulüpüne geçirdiğim için oraya azami kaç kişi geldiğini bilirim. Cuma günü seyirci adedi azami adede çok yakındı..

Benim gibi ilk spor şerbetini orada içen ve benden yarım nesil daha yaşlı olan Abidin Daver Bey biraderimiz cuma günü Fenerbahçe stadının resmi küşadına ve bir Galatasaray - Fenerbahçe müsabakasına rağmen 2000 liralık bir hâsılat yapabildiğini ileri sürerek Yenibahçe de yapılacak bir stadın da bu âkubete uğrayacağına isbata çalışıyor ve Taksimde yapılan bir Galatasaray - Fenerbahçe müsabakasına rağmen 6000 lira hâsılat yaptıığını da bu fikri isbat sadedinde yazıyor.

Evvelimderi söyleyeyim ki; ben de Yenibahçede stadıyım

yapılmasına muarız olanlardanım. Bunu söyleme mahal de yok!.. Yazılarımız meydanda. Ancak, hücre yerde stad yapma ya misal olarak Fenerbahçe stadının gösterilmesinde hemfikir değilim... Çünkü:

A — Fenerbahçe stadının bu lunduğu yer Kadıköy'dür. Kadıköyün yalnız kendi yerlisinden olmak üzere en aşağı 4000 seyircisi vardır. Ve bizde spor hareketi ilk önce oradan doğmuştur.. Yenibahçe öyle mi ya?..

B — Resmi küşat günü orada beş altı bin kişi vardı.. Bu kadar adamı Taksim stadıyumu pek zor istiap eder..

C — Hâsılat bahsine gelince; resmi küşat günü Fenerbahçe hememen bütün kulüpler mensuplarını kendi misafiri add ederek beleş girmek isteyen hiç kimseyi reddetmemiş ve bu yüzden 2500 kişi bedava girmiş.

D — Alâkadarlar Galatasaray - Fener maçlarından hiç birinin 6000 liraya vardığını hatırlamıyor. En fazla dört bin küsur lira olmuş ve son maçlarda hep 2500, 3000 lira etrafında dolmuş..

Taksim stadıyumu da artık hâsılat getirmek hususundaki mevkini kaybetmiş olmalı ki; Slavya maçları ziyana kapandı gibi gibi son Macar takımının hâsılatı da günde en çok üç bin liradan yukarı çıkmamış.

Bütün bunlara bir de Galata saray - Fener arasında son senen esnasında göze çarpan bariz dostluk havasının da bir Galatasaray - Fener maçı seyirci adedinde menfi tesir yaptığını da düşünürsek Fenerbahçe stadının hücrâlığında son maçı müteessir olmadığımı hemen takdir ederiz. Bilmem izahatım Daver Beyi Kadıköydeki bir stadla Yenibahçede yapılacak stad arasında hiç müşâbehet ve nisbet olmadığı fikrine eğilirdi mi?

## Köpek devşirmesi

Belediye emir vermiş.. Başboş köpekleri devşiriyorlarmış. Dün mü, evvelki gün zâi arkadaşlardan birisi bu devşirme esnasında söyle bir sahnenin şahidi olmuş.. Bakmış uzakta bir toplandı.. Yaklaşmış.. Bir Madamla bir çöçünün münakaşası ettiğini görmüş ve sorarak öğrenmiş ki; Çöçü bu Madamın köpeğini tasmazsız bulduğu için yakalamış.. Arkadaş bunu şöyle anlatıyor:

Eh! Emir böyle ise ne yapalım? Vazifesi... Demiş. Fakat Muhatabı beş on adım ileride iki ön ayağı üzerine yatıp etrafı sakin sakin gözleyen bir sokak köpeğini göstererek:

— İyi ama, bunu neden top lamıyor?.. Sualini sormuş.. Bizim arkadaşın da işi yok galiba çöçüye yaklaşmış:

— Baksana kuzum! Sen bu Madamın köpeğini neden aldın?

— Tasmasız dolaşıyordun.. Emir var. Yakaladım, arabaya attım..

— E, şu yerde yatan sokak köpeğini neden tutmuyorsun?..

— Söylesene?.. — Efendi, Şimdi ben o köpeği tutsam da arabaya atmak istemesem kapağı açar açmaz içeri deki köpek kaçacak.. Onu da

## Yeni Neşriyat

## Yeni Rusya ve Rus matbuatı

İsvestia'nın 24 nisan tarihli nüshasından:

Muarrir Türkiyenin en maruf bir muharriri, ahiren nesredilen "Yeni Rusya" isimindeki kitabı ile Sovyet Rusyanın tetkiki meselesini şayanı dikkat bir kuvvetle ortaya attı.

Bu kitabı, muharririn 1930 da Türkiye Hariciye vekili Tevfik Rüstü Beyle beraber aynı zaman da Sovyet Rusyayı ziyaretinden edindiği intibalarının ve müşâhe deçlerinin bir nevi edebi hikâyesi dir.

Türkiyede Sovyet Rusya hakkında ilk defa nesredilen ve üstadane bir kalemle yazılan bu kitabın hususiyeti, şimdiki kadar Sovyetlere dair cenebi burjuva ajanslarının uydurdıkları masallar ve iftiralara beslenen Türk karilerine Sovyet Rusyada sosyalizmin kuruluşu etrafında hakiki ve vazih bir tablo çizmiş olmasındadır.

Falih Rifki bu kitabında diyor ki:

"Rusyada içtimai rejimi tetkik etmek için oraya gitmelirdi. Çünkü yep yeni bir rejim orada tecrübe edilir ve memleketin yeni inmar ve insani için orada mücadele var."

Falih Rifki, Çar idaresinden gerilemiş ve harap bir memleket tevaris eden Sovyet Rusyada siyasi, iktisadi ve harsi hareketlerin nasıl netice verdiklerini soruyor ve bu sualı izah etmek için de beş senelik plânın oynadığı rolü, komünist fırkasının idaresinde deki ehemmiyeti, halk külesinin geniş faaliyetini ve inkılâbın koyduğu toplu mesai metotlarının tabiki sahasında tahakkuk eden siyasi inkişafı zikrediyor.

Türk muharriri, Sovyet Rusyada usumi ve içtimai hayatın her sahanda tecelli eden yapıcılığı ve sosyalizmin kuruluşundaki esaslar etrafında büyük halk külesinin seferberliğini bilhassa şayanı kayıt buluyor.

Falih Rifki, kitabına, parlak bir üslup ve dikkatli bir müşâhe ufatlı, Sovyet Rusyadaki bu yeni kuruluşun muhtelif safhalarını tebarüz ettiren gayet ince müşâhedeler ve pek haklı müte alealar koymuştur.

Kitabın karakteristik vasfı, muharririn her noktaya temadını, bu işin Sovyet Rusyada olduğu gibi, yeni Türkiyenin şimdiki seraii dahilinde, tecrübesini ve istifade imkânlarını araştırmak noktaı nazarıdan pratik bir görüşle yazılmış olmasıdır.

Falih Rifki Bey müşâhedelerini hüllâsa ederken, şu neticeye varıyor:

"Türk inkılâbını organize etmek, gençliğe lâzım gelen terbiye yi vermek ve bu terbiye ile bütün Türk camiasını her hamleyle müsait bir hale getirmek."

Bunun için de bir seri program vücutte getirilmesini istiyor. Evvelâ yeni Türkiyenin inmar için bir plan yapmak, halk için siyasi terbiye, yeni işçi kadroları hazırlamak, kırtasi idare ve metotları yerine, inkılâp metotları koymak.. Bunları söyledikten sonra, Sovyet Rusyanın yaptığı tecrübenin bir kere daha tetkik edilmesini tavsiye ediyor.

Diyor ki:

"Eğer Türk münevverleri, 160 milyon nüfuslu komşu memleketini inkişafı bir dakika dahi takip etmekte ihmâl gösterilirse, hakikaten cürüm işlemiş olur lar."

başka çöçü tutsun!.. Bu cevap üzerine arkadaş u zaklaşmış.. Çöp arabası yola revan olmuş.. Madam da arabasını arkasına bırakmamış.. Nereye kadar?.. O malum değil!

FELEK

Falih Rifkinin bu kitabı hakkında Türk gazetleri bir çok mü talealar yazdılar.

Yunus Nadi Bey diyor ki:

"Bu kitap, yeni Rusyanın nasıl çalıştığını bize pek iyi tarif ediyor. Kitapta görüldü. Odessa, kütüphanesinde yarım milyon mükellef kitap bulunuyor. Şimdiki kadar teclit edilmemiş daha iki yüz bin kitabı var. Matbaalarda da her sene bu kütüphaneye sek sen bin kitap geliyor.. Yalnız bu rakamlar yeni Rusyanın hayatında lâyük bir safhedir."

Milliyet gazetesinde Ahmet Şükrü Bey, Falih Rifki Beyin Rusyadaki müşâhedetlerinden Türkiye için ameli neticeler çıkarmağa çalışmış olmasındaki ehemmiyeti kaydederiz.

Hâkimiyeti Milliye gazetesi ise, Falih Rifki Beyin kitabının, yeni inkılâp metotlarının bir hü llâsası olmak itibarile, büyük bir kıymeti haiz olduğuna işaret ediyor.

Akşam gazetesi de şunları yazıyor:

"Biz şimdiki kadar Sovyet Rusyayı cenebi gazete, mecmua ve kitaplarından öğreniyorduk. Halbuki bütün bu neşriyat içinde bir çok müteazz noktalar vardı. Bugün en evvel yapılacak iş, bu tezatların mahiyetini ortaya koymak ve Sovyet Rusyayı kendi noktaı nazarımdan tetkik ederek, şahsi mülahazalarımıza istinaden her birine bir kıymet vermek tir."

Yunus Nadi Bey diyor ki:

"Bu kitabın her safhesinde tarihlerinden bahsedilen Türklere Rusların mütakabilen tanışmalarını ve 160 milyon nüfuslu komşu memleketinin inkişafını her zaman takip etmeğimizi söylemekte Falih Rifki Beyin hakkı vardır."

Türk gazeteleri, Başvekil İsmet Paşanın Moskova seyahatin den kendisine şimdiki Türkiyenin en benim edipileri ile bir gazeteci grupunun da refakat edeceğine yazıyorlar. Bu gazeteciler ve edipiler arasında mevzuu bahsettiğimiz kitabın muharriri Falih Rifki, aynı zamanda Yunus Nadi, Mahmut, Yakup Kadri, Ruşen Eref Beyler ve diğer zevat vardır. Bu hâdise, Türkiyedeki edebî mahafilin ve en iyi gazete mümesillerinin Rusyayı tanımak hususunda ortaya atılan fikri tasvip ettiklerine bir delildir.

Kat'iyetle temin edilebilir ki; Türkiye ve Sovyet Rusyanın muharrir ve gazetecileri arasında tesessüs edecek şahsi temâzlar müsterek menfaatleri olan komşu ve dost iki memleketin umumi ve harsi bağlarını vâsi mihyasta ge nişletecektir.

## Alenî teşekkür

Müptelâ olduğum ve tedavi si müteassir olan kanser hastalığım hazakati malûmesile tedavî eyleyerek kesbi âfiyet eyle mekliğime sebep olan Dr. Operatör Jak Barimut Bey'e alenen teşekkür ederim.

Avukat İsmail Ratip B. kâtibi İshak Tevfik

## Teşekkür

Sevgili kayın pederim Büyük Postahane mürselle başmemuru Kemal Beyin gerek cenaze me rasiminde bizzat bulunarak ve gerek tahriren beyanat tazyiet ile teessüratımıza iştirak eden ahbablarımızın alenen teşekkürü bir vecibe addederim.

Aile namına damadı Ferit

## HİKÂYE

## Gûya oyun oynadık!

—Fransızcadan—

Bir gün yazhanede oturuyordum. Çat çat kapı! Bizim Albert geldi. Albert geldi deyince, niçin geldiğini söylemeğe hacet var mı? Hayır! Bir iş için gelmez ki zaten..

İşi derdi para, var mı para, yok mu para? Hep meteliksiz kaldığı gün damlar:

— Aman Bertrand, dedi, ne olursa senden olur. Bana elli frank cık verir misin?

Şuna da bak! Koskoca elli franga bir de "cık" hecesini ilâve ederek istisgar ediyor. Amma hakkı da yok değil. Herif alnının terile para kazanmıyor ki, istisgar etmesin.

Ben de alelusul dedim ki: — Vallahi Albert şimdiki üzere rime para yok. Eğer olsa sendin saklamam bilirsin.

Fakat Albert öyle kolayca savulacak insanlardan değildir.

— Etmek, eyleme, dedi, allem etti, kallem etti. Bizi güdünden atlatarak otuz franga sulh oldu.

— Peki, dedim, bu kadar ısrar ediyorsun. Ne yapacaksın bu parayı?

— Mühim, mühim, çok mühim. — Ne mühimmi?

— Evleniyorum.. — Deme be! Otuz frankla mı?

— Ne zannettin? daha pahalısına benim kesem elvermez.

— Senin kesen değil, benim kesem.. Bu ne sudan ucuz ızdıvaç böyle. Kuzum, dinin aşkına, pek merak ettim. Anlat bana nasıl oluyor bu iş?

— Basbayağı oluyor. Benim her zaman görüştüğüm bir kadın vardır. Enfes mi, enfes! Bal mı, bal! Şeker mi, şeker! Hem de üs telik zengin..

Hayrette sordum: — Kimmiş bu kadın bakalım? — Yooo! Orasını söylemem. Evlendim zaman görürsün.

— Anlaştım mı? — Anlaşmak kolay! Senden aldığım otuz frankla bu kadının zihnini çelivereceğim.

— Ne ucuz yüz görümlüğü bu?

— Görüyorsun bak! Bu işe sen de şaşkın kaldın değil mi? Dur anlatayım: Efendim bu kadın pazar günü beni yemeğe davet etti. O gün bir çok dostları da gelecekmiş. Ben de bu otuz frankla ona güzel bir buket ya pacağım.

— Sonra?

— Sonra kadının kalbine demir zevkin çok incedir. Gel de beraber buket yapalım..

Ben de dışarı çıkacakmış. Onun ballandıra ballandıra anlattığı hikâyeleri dinleye dinleye yürüyorduk. Çiçekçiye girdik. O pazarlığı yaptı ve tam otuz franga bir buket ısmarladı.

Sonra bir kart verdi:

— Bu çiçeği yarın sabah bu kartla beraber şu adrese gönder.

Adrese söyle bir göz attım. Rno Nowelle 14..

Vay canına Claire'in adresi.. Bir taraftan Albert, bir taraftan Claire.. Nasıl olur, evlenecekler mi bunlar?

Çıldırarak isten değildi. Peki onlar evlenecekler, ben seyirci mi kalacağım?

Güzelim Claire elimden gidecek te, ben arkasından bakıp kalacağım öyle mi?

Düşündüm, taşındım, nihayet bir gazinoya girerek garsonu çağırardım. Bir kahve ısmarladım. Bir de kalem kâğıt getirttim. Albert'e öyle bir oyun oynayacaktım ki..

Ertesi gün doğru Claire'in evine gittim. Baktım Albert te orada.. Beni görünce biraz şaşırdı. Kızardı, bozardı. Fakat bir şey söylemedi. Biraz sonra da Claire herkesin içinde yüksek sesle bana dönerek dedi ki:

— M. Bertrand, gönderdiğin çiçeklere çok memnun oldum. Çok güzel! İyi bir hüsnü intihabınız var.

Bu esnada Albert'teki suratı görmeli idi. Ben aralık yanına geldi. Yavaşça:

— Ulan sen ne yaptın? dedi.

— Ne yapacağım? Gayet basit Çiçekçiye haber gönderdim, benim kartı kendi kartıma değiştirdim.

— E doğru mu bu yaptığım? — Nasıl değil? Ortada bir cürüm mü var? Senin paranı mı çaldım? Kendi paramla aldığım çiçeği sevgilime gönderdim, o kadar..

— Peki, şimdi ben ne yapacağım..

— Ne yapacaksın? Oturursun. — Yani şapa otururuz değil mi?

Aradan seneler geçti. Ben Claire'le evlendim. Fakat o kadar müsrif ve geçimsiz bir kadımsı ki.. Albert mi şapa oturdu, ben mi, orasını iyi bilmiyorum.

## Yeni neşriyat

## Öz dilimize doğru

Muallim Hüseyin Kâzım Bey tarafından neşre başlanmış olan "Öz Dilimize Doğru" mecmuasının ilk nüshası dük çıkmıştır. Lisansızın sadeleşmesi için çalışmacıların birincisi bu hususta çok kuvvetli yazıları muhtevirdir. Mecmua Darülfünun müderrislerinden bir çoklarının v. dil mütehassıslarımızın yardımları ile temin etmiştir. Türk dili için çalışmak gibi milli bir maksat ilâhık bir bu yeni mecmuaya muvafakiyet temenni ederiz.

## RADYO

## Bugünkü program

İSTANBUL (1200 m.) — 18 gramofon, 19,5 Hafız Burhan Bey, 20, gramofon, 21 Hafız Burhan B., 22 orkestra.

BÜKREŞ (394 m.) — 20,10 konser, 21 radyo darülfünunu, 22,45 Madam Karen tarafında muhtelif şarkılar 23,05 radyo orkestrası.

BELGRAD (429 m.) — 20 Çek lisanı hakkında konferans, 20,30 konser, 21 şarkı.

ROMA (411 m.) — 20 günün haberleri, 21 konser.

PRAG (386 m.) — 20,05 konferans, 22 Hayden konseri.

VIYANA (517 m.) — 21,10 Nemethin konseri, 22,10 halk konseri.

PEŞTE (550 m.) — 21,15 Feny gececi, 23 Hayden konseri.

VARŞOVA (1411 m.) — 20,30 gramofon, 21,15 halk konseri, 23,10 halk konseri.

BERLİN (1635 m.) 20,30 Könsbergden nakil.

## RAŞİT RIZA TIYATROSU

## KADIKÖY SÜREYYA

## SİNEMASINDA

18 Mayıs çarşamba akşamı

## BİR GECE BİR HAYAT

Dram 3 perde

Yunan edibi Spiro Mela'nın şah eseri.

## Dr. Celâl Tevfik

Zührevi ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı: Sirkeci Muradiye caddesi No. 35.

Her gün saat 14-19.

Kadıköy ikinci sulh hukuk mahkemesinden: Merhum Gazi Osman Paşanın mahdumu olup malûiyetinden dolayı mahur bulunan Hüseyin Aptulkadır beye mülakaddeme mahkemecce vasi tayin edilmiş olan biraderi Nuretün Paşanın ahiren Türkiye hududu haricine çıkarılmış olmasından naşî mahcuru mümaleh Hüseyin Aptulkadır Beye valdesi Fatma hanımın vasi tayin edilmiş olduğu alâkadarcına malûm olmak üzere ilân olunur.

İstanbul 7 ci icra dairesinden: Bir borçtan dolayı mahcuz 7 parçadan ibaret koltuk takımını işbu mayısın 24 ü salı günü saat 10 dan itibaren Kadıköyde Yoğurtçuda çayır cad desinde 36 No. lu hanede bilimsüzüde paraya çevrileceği ilân olunur.

## Milliyet'in Romanı: 13

## Eve Düşen Yıldırım!

Nahit Sırrı

birine verilmesi sözünden bile deli oluyorum.

Şükrü Efendi bir müddet bir şey söylemedi. Sait vakta çok gençti. Lâkin onları bir iki sene nişanlı kaldıktan sonra evlendir mek te mümkünkü. Ve ciddiyetinden şüphe etmediği bu aşk, çocuğu süphesiz bazı münasebetsizliklerden kurtaracağı için iyi bir şeydi de. Sade isterdi ki, kendi karşısında evlenme sözü etmeğe oğlu cür'et etmesin. Bu nu söylemek için, utanarak ve sıkılarak başkalarının tavassutu na müracaat etsin. Fakat bir kaç gün den beri, onun her şeyden fazla inandığı aile reisliği şeref ve gururuna o kadar ağır bir darbe indirilmmişti ki! Küçük oğlunun bu serbestliğine, büyük oğlunun küstahlığına dü

lu için yeni bir merhamet duydu. Ona karşı kalbinin bir tarafı adeta kinle dolu iken, bir tarafı da daha artmış bir merhametle sızladı. Elbette Namık için Şayeste yi bırakıp Muazzez le evlenmek imkân ve ihtimali yoktu. Ve elbette Namık günün birinde — kız Saide verilmez pek yakında — onun bir başka adamın zevcesi olduğunu görmeğe mahkûmdu. Lâkin bu başka adamın kendi öz kardeşi olması şüpheci ki zavalliyi da ha da yakacaktı!

Fakat ne yapmalıydı? İki çocuğunu bir den mi bedbaht edecekti? Sordu:

Peki, ya Muazzez? Seni Muazzez'in bu son isteyen adama da tercih edeceğinden emin misin? Buru kendisine sormalı

sa ben de reddetmem." demekti. Ve artık Ahmet Şükrü Efendi hiç bir şey söylemediği için Sait daha fazla kalmadı.

Babasının odasından çıkınca, sofada Şayeste ye rast geldi. Yengesi neden bahsedileceğini biliyor ve galiba yolunu bekliyordu. Yakınlaşarak, pek yavaş bir sesle: — Ne oldu? diye sor du.

Fısıldadı: — Muazzez'in reyine brakiyor.

Rahat konuşmak için alt katta indiler. Şayeste dedi ki: — Namık dışarı çıktı. Babanla kavga edeli her gece gidip içiyor. Eve pek geç gelip hemen sızıyor. İstersen şimdi Muazzezle bir konuşayım. Bu iş olup bitsin.

— Fakat ya reddederse?

— Zannetmem. Hem sen her şeyi bana bırak.

Sait evin içinde duramadı. Birden odalar ona bir kırın gibi sıcak ve bir zindan kadar göründü. Bahçeye çıktı. Serin, yıldızlı bir gece vardı. Küçük

kaç dakika mı, bir saat mı, bir kaç saat mı bekledi? Zaman mefhumunu tamamen kaybetmişti. Birden ileride, kapının önünde bir gölge farkettti. İnce bir gölge: Muazzezi. Karanlık gece renkleri siliyor, sade şekli, esas hatları belli ediyordu. Sait kıza koştu. Duracak gibi olduktan bir saniye sonra, kalbi göğsünden fırlayacak kadar çarpıyordu. Muazzez'in ateş gibi yanan ellerini tutarak yalvardı:

— Kararım nedir Muazzez?

Muazzez hiç bir şey demedi, hiç bir cevap vermedi. Sade titriyor ve kendisine sokuluyordu. Sait biraz eğildi, başını kızın başına, yanagını kızın yanına yasladı. Oturmağında, birbirlerinin kollarına düşmeği de, buseyi de hatırlarına getirmiyerek öyle yanyana, başbaşa, yanak yanağa, sıkı ve harketsiz kaldılar. Uzaktan mümeysi Sadrettin Beyin mahut gramofonu yine bir şarkı söylüyor, başka hiç bir ses işitilmiyordu.

— Ne o, niçin yatmadın?

Şayeste sadece: — Yatmadım, dedi.

Müjdeyi kocasına vermek için beklemişti. Yeni ve belki müthiş bir dayak yiyeceğinden şüphe yoktu. Fakat bu müjdenin Namıkta halkedeceği yeis

uttular. Kalplerinin nihaysiz sevincini hiç ürpermeden dinleyerek, öyle duruyorlardı. Birden Şayeste yi yanlarında gördüler. Dedi ki:

— Çocuklar, ayrıldın artık. Muazzez sen de odana git. Namık sizi bahçede bulmasın.

— 12 —

Öbür gecelerde de Namık gelinceye kadar Şayeste uyu maz, fakat daima yatağa yatar ve uyur görünürdü. Bu gece soyunmadı, ısırtı söndürmedi, elinde bir dikişle kocasını bekledi. Namık ancak ikide geldi. Yine içmişti.

Odayı aydınlık, karısı da ayakta bulunca, dargınlığını unutarak birden bire sordu: — Ne o, niçin yatmadın?

Şayeste sadece: — Yatmadım, dedi.

Müjdeyi kocasına vermek için beklemişti. Yeni ve belki müthiş bir dayak yiyeceğinden şüphe yoktu. Fakat bu müjdenin Namıkta halkedeceği yeis

gır faizlerle ödeyebilecekti.

Sarhoş birden sınırlendi: — Niçin yatmadın? Sebebini soruyorum!

Şayeste hiç telâş etmedi. Tamamile bir arkadaş edasıle dedi ki: — Sana havadisim var. Yatarsam belki uyuyakalacağımı düşündüm de ondan bekledim.

Öteki kaşlarını catti, dik bir sesle sordu: — Neymiş bu havadis?

## Asrın Resim San'ati

Asrın resim san'ati hakkında evvelce yazdığım bir yazıda dün ki resim telâkkisi ile bugünkü resim telâkkisi arasındaki farkları izah ederken bir de tabiiyetten çıkmaksızın tabiatı tahریف etmek tir, demiştim. Bugün bu noktayı izah etmek isterim.

Mütaaddit senelerden beri Avrupada bilhassa Pariste, Muhihte daha ziyadesiyle harbi umu-dinden sonra san'at üzerinde az boralarmı dövüştü, nihayet son senelerde bu kasırgaların yoğunluğu bulutların en nihayet hangi vâha üzerinde eriyip döküldüler, hangi merhalede şimdilik tevakkuflu iade ettiler. Kübistler, Futüristler, Dadaistler nasıl ki bugün hepsi sükûta mecbur oldu lar. Daha doğrusu çıkmaz sokak lara kazara sarak bu yollarda fena iradesizlik yüzünden sukut ediyorlar ve tamamile ottiler.

Bugün pariste yine mevki ele alan bir nevi "Realizm" dir. Fakat bu realistler evvelki gibi değildir. Uzun tecrübelerden müteaddit tehlikeli yollardan geçtikten sonra yorularak durup şüpheli sağa sola baakan realistlerdir. Evvelkilerden çok tecrübe dide diler. İşte bunlara göre hülâsa olunursa "san'at tabiiyetten çıkmaksızın tıpkı tahریف etmek, âlemi dahiliyenin tahallüflerini efradı tabiiye üzerine örtmektir. Sanatların tabiiyetten ayrılması beraber bu tabii gibi görünüşün içinde efradı tabiiyenin hiç bir şekile kendilerine mahsus kıymetleri olamaz."

Bir portre, portre diye yapılmıyorsa sahibine, insan insana, şişe şişeye ağaç ta ağaç benzer, fakat bir san'atkâra nazaran ne portre yalnız sahibine aittir, ve ne de yalnız şişeler ve ağaçlar şekli tabiiyetlerini göstermekle beraber ne şişe ve ne de ağaçtır. Onlar yalnız hali tabiiyetlerinde görünenle beraber san'atkârın arzularını taşımağa birer sebep, fakat eseri san'at haline döküldükten sonra, hali tabiiyet içinde eserlarla müemmma birer sihirler.

En son sergilerde denilebilir ki Pariste bütün salonlar artık birbirlerinden olan farklarını he-men tamamen hissolunur bir tarz da kaybettirler; fazla modern olan "Sonbahar salonu" hattâ "Salon des independants" eski sâhâda yürüyen "ilkbahar salonu-na" bu ihtiyar, asır diye olan salon da genç salonlara yaklaşmak için bilâhiyâr ellerini uzatılar, işte bukarıda söylediğim şu realism mefkûresi artık vücut bul-muştu.

Fakat bu devirlerden sonra bütün yolların vâsil olduğu şu mer-hale acaba artık bulunan en doğ ru sâhâ mıdır? Hayır! Maamafih şimdilik en hayırlı bir yol olarak pek kuvvetle görünüyor. Lâkin o nun orada Pariste bugünkü görü nüse nazaran daha çok tamire ih-tiyacı vardır. Evet bu yolda ru-sân eserinin, arzularını izahta daha sehil bir hal vâkidir ve dai-ma da baki kalacaktır; çünkü bu yolda "fazla modern diye lâfife ettikleri şekillerde olduğu gibi se-til izahla ekseriyetle nefse mün hasız kalması tehlikesi çok olma-yıp, umumiyete şamiliet vardı. Meselâ "Picasso'nun ornamental tarzındaki şekillerde yaptığı "Peinture" eserleri ekseriyetle sâhâda münhasır kalıyor, başkala- rı anlamakta güçlük çekiyor, ve yahut hiç te anlamıyorlar."

Evet tabii eşkal ile izah, tabiiyat ve tab' fertler üzerine "Ene"nin âlemi batınınin tahammülü, müfuzu, beynebeşer bir lisan ile konuşmak demektir ki en doğru yollardan bir tanesidir.

Resam Seyfettin Hüsnü

## Vagner

Wagnerin hayat ve eserleri hakkında yazımın devamını ge-

## İzmirde Konserler

Bundan bir kaç gün evvel İzmirde Elhamra idaresindeki Milli Kütüphane sineması salonunda ve Karşıyakada konservatuvar yüksek devre talebelerinden Salâhaddin, Iskender ve Enver Beylerin Hilâllahmer menfaatine verdikleri konserler hakkında izah etmiştim. Bugün bu noktayı izah etmek isterim.

Temiz ve tatlı bir tonla ve iyi bir beraberlikle icra edilen remi



Konservatuvar yüksek devre talebesinden Salâhaddin, Iskender ve Enver Beyler

nör konsiört kusuruz olarak bitirilmiş, violonist Iskender Bey çok temiz çalıştıyla programında ki bütün eserleri hakkile yazatmış. Bilhassa Bach'ın prelüdünü icradaki yüksek kabiliyeti samii-nin takdirlerini celbetmiştir.

Salâhaddin Bey refkat kısmın dahi muvaffakiyetlerinden başka Rahmaniof'dan yaptığı sololar da çok muvaffak olmuştur.

İzmir gazeteleri bu gençlerden hararetle bahsetmektedirler. Kendilerini tebrik ederiz.

## Ayasofyanın Mozaikları

Ayasofyadaki mozaikların kireç tabakasıle kapatılmış bir halde bulunduğunu ve bunların son günlerde kireç tabakasının temizlenerek meydana çıkarıl-mağa çalışılmakta olduğu cümle-nin malûmudur. Amerikalı Biza-ntinoloğ M. Whitermoore'un ve bazı İtalyan mozaikçılarının bu işle meşgul olduklarını evvelce yazmıştım.

Mozaikleri kapatan kireç ta-bakasının tahrip dış nartekesten başlanmıştır. Buradan iç nar-tekeşe dokuz kapı açılır. Bunlar dan ikisinin üst mozaikleri te-mizlendikçe birer kâğıt ile kapa- tılmaktadır. Mesaiyi idare eden Amerikalı "Bizantinoloğ" Whiter moore'un bütün kısımları ikmal edildikten sonra heyeti umumiye sini birden meydana çıkaracağı tahmin ediliyor. Bu münasebetle bir merasim yapılması da muh-temeldir. 1847 de Sultan Mecit Ayasofyayı tahkim ettirirken İtal-yan mimarı Fossati'yi celbetmiş-ti. Bu zat tahkim için vücade ge-tirdiği yüksek iskelelerden istifa- de ederek bazı mozaikların ba-danalarını temizleyerek bazı kop-yalarını almıştı. Ondan sonra Salzenburg isiminde bir Alman mimarı aynı tarzda mozaiklarla meşgul olmuştu. Bu Alman moza-yıklardan vücade getirdiği kop-yaları renkli plâşlar halinde ve Fossatiden mezuniyet almaksızın neğretti ve hattâ Fossatiden ba-his bile etmedi. Bu ihanete son derece müteessir olan İtalyan mi-marı bizzat vücade getirdiği noksanz kopyaları neğretmek-ten vaz geçti ve bu kopyalar mi-marın ölümlü beraber ortadan kayboldu. Bu büyük bir ziyâ old-u. Çünkü o zamandan beri bir çok mozaiklar harap olmuştur. Bilhassa 1894 teki zelzeleden gay rikabili tahrik zarar gören moza-iklar çoktur.

Bu mozaiklar kireç tabaka-sından kurtulduktan sonra Bi-zans san'atı hakkındaki mevcut

## Heykeltraş gözüle

## Dâhice Bir fikir

Bilmem neden bizim memle-keteki âbideler hep garabet nü-munaleri oluyor.

Kanonikann, bir cami kâpısı gibi iki tarafından halk çıkan Taksim âbidesi Kripel'in, memleket çocuğuna, kendi Anadolusu-na doğru yumruğunu sıkıran Sa-rayburnu âbidesi; ya bislerin an-layamadığı birer deha eserleri; ya hut ta bu ecnebi san'atkârların "Original" bir san'at tecrübeleri olsa gerek. O "Original" olmak içinse; kıym çamurunda beyaz el biselerle, yazın sıcağında palto ve boyun atkısıyla germeğe benzi-yor.

Eyfel kulesini başaşağı dikilse idi acaba nasıl olurdu dersiniz?

İşte Samsun âbidesi aşağı yu-kanı buna yakın bir şey;

Bir beygirin koca mail kütle-sine Gazi'nin de geriye doğru olan vücudünü zamm ederek ile-ri hamlesi yapan hayvanı bilâkis arkaya deviren muazzam bronz yığınının müvazene ve merkezi sikletini bir kuyruk üzerinde bul-mağa çalışmak kim bilir ne dâhice bir fikirdir de bizler farkına varamıyoruz.

Fakat Mösyo Kripel insan ile söylenen dünyanın hangi tarafında eser namile zikredilecek bir âbide veya bina vardır ki inşa fikri düşünülmemiş, ve böyle horoz şekeri gibi incecik bir deynek üzere kurulmuştur. San'at tabiatı kopya etmez nazariyesi usul-süz, kadesiz işler yapmak için değil; bilâkis san'atkârın bilgi ve düşünce ile jeomerik eseri vermesi demektir. Bu ecnebleri memlekete davet ederken alelade heykel yapacak adamlar değil; şaheserler yapacak dahiler arayorduk galiba! Eğer yirminci asrın, değil şaheserleri yapan dahi-leri, şöylece mütevazı san'atkârları bile bu zevat olsa idi; bu asırda artık san'at yoktur diye ilk ba-ğırarak ben olurum.

ZUHTO

## Oguzname

-Ve Öz dilimize doğru mecmuası-

Pariste aslı Bibilothèque nationale de Uygur yazısile yazılmış olan "Oguzname" ünvanlı eser 928 de Dr. Rıza Nur Bey tarafından Fransızca olarak neşredilmişti. Bu Türk destanı, ihtiva ettiği halis türkçe kelime-ler ve tabirler itibarıle çok şayanı dikkat bir eserdir. Bu eser Fuat Raif Bey tarafından türk-çeye tercüme edilmekte ve yeni intişar etmeğe başlayan (Öz dilimize doğru) atlı bir mecmua da tefrika edilmektedir. Fuat Raif Beyin öz türkçe olarak yazılmış bir mukaddemesile başla-yan bu kıymetli eseri sabırsız-lıkla bekliyoruz. (Öz dilimize doğru) mecmuası bu ve bunun gibi öz türkçe metinleri neşre-tmekle dilimize büyük ve mühim bir hizmet ifasına başlamış bu-lunuyor. Şimdiye kadar Arabin ve Acemın malı olan kelimeler-den türkçemizi kurtarmann imkânı olmadığı zihniyetile açıl-an bu cidalde büyük bir vazife görecek olan Öz Dilimize doğru mecmuasını takdir ve müteşeb-bisi muallim Kâzım Beyi tek bir kelime arapça ve acemce kulla-nılmayarak yazılmış olan yazı-larından dolayı tebrik ederiz.

## Kadın

## İhtiyarlamamak, Çirkinleşmemek!

Eskiden güzellik bir "Allah vergisi" sayılırdı. Fakat şimdi ki insanlar bu telâkkiyi yavaş yavaş değiştiriyorlar ve güzellik bir "bir insan vergisi" olma-ğa başlıyor. Eskiden kadımlarımız "erkeğin güzeli çirkinini ol-maz" derlerdi. Artık bundan sonra erkekler "kadının çirkinini olmaz" diyecekler. Şu muhak-kak ki, güzelleşmek ve güzel kalmak artık bir sır olmaktan çıkmıştır. Hattâ ihtiyarlamama-k bile insanların arzusuna kal-mış bir hale getirilmiştir.

Bugün medeni memlekettele-de, bilhassa Amerikada kadınlar, meselâ bir diğşiye gider gi-bi, güzelik müesseselerine devam etmekteydiler. Bizde güzelik müessesesi deyince, buraları iyi pudra süren, güzel bo-yaayan, saçlara mükemmel on-dülasyon yapan berber dükkân-ları zannederler. Halbuki asıl güzelik müessesesi bu mudur? Vakıta buralarda pudra, ruj ondülasyon yok değildir. Fakat müessesesi tahrip edici sun'lik-lerden ziyade, ihya edici vasıtalarla mücehhezdir. Meselâ bir adale kendisini kuyuvermeğe başladı mı, derhal masajla o adale sertleştirilir ve kendisini koyuvermesine müsaade edil-mez. Bu suretle kadını çirkinleş-tiren yüz buruşukluğu orta-dan kaldırılmıştır.

Bu müesseselerde fennin, doktorluğun ve yeni ihtiyarların bütün icapları tatbik edilmekte dir. Adeta "sağlamların hastane-si" gibi.. Bu hastanelere devam edenler daha sağlam olup çıkarlar.

Bizde ise çok kimseler an-acak hasta olduktan sonra dokto-ra baş vururlar. Dişleri ağrırsa diğşiye giderler. Onun gibi çok kadımlar da çirkinleşmeğe ve ihtiyarlamamağa başladıkdan sonra, zamanın tahribatına karşı ne ya-pacaklarını düşünürler. Halbuki bu tahribata karşı alınacak tedbirlere daha evvelden başla-mak ve bu suretle hiç çirkinleş-memek ve ihtiyarlamamak mümkündür.

Kadının ihtiyarlıkla müca-deleden sarfı nazar edeceği bir yaş yoktur. Sonuna kadar müca-dele edecektir. Yalnız daha u-zun seneler müvaffak olabil-mek için, mücadelede çok erkenden başlamak lazımdır. Za-man ve yaş vücudün neresinde tahribat yapıyorsa, bugünkü bil-gi ve vasıtalar o tahribatın önü-ne geçecek derecede yükselmiş ve mükemmelleşmiştir.

İhtiyarlık ve çirkinlikle mücadele, aynı zamanda iradenin de terbiyesi demektir. Kendisi-ni bırakıvermiş ve yanakları sarkmağa ve çirkinleşmeğe ve beli bükmüşe başlamış bir ka-dınla, aynı yaşta yanakları hâ-lâ taze, beli dik, kuvvet ve ira-desine sahip, güzel bir kadın ta savur ediniz. Aradaki fark ne büyükür.

Bu büyük farkın sırf "iste-mek" ile "ihmal etmek" ten ile ri geldiğini düşünürsek, kaba-hati senelere, yaşa ve tabiata at fetmekte, kendimizde gör-mek daha doğru olmaz mı? Ted birler vaktinden evvel almırlar sa, müessir olurlar.

Cazibe Şirin

## Fuzulî su parası

Bazan suyun bardağını bir kuruşa içtiğimiz için, hattâ mem ba suyu olsa dahi, pahalılığın-dan şikâyet ederiz. Halbuki bi-zim suyu daha pahalıya aldığımız yerler var. O da mevaddı gıdaye satın aldığımız zaman-lar..

Meselenin garip tarafı da şudur ki bu pahalıya satın aldığımız su hiç te içimize yaramaz. Meselâ bir kilo tere yağı satın a-luruz, bunun 140 gramı sudur. Bir kilo un alırız, bunun 130 gra-mı sudur. Bir yumurtanın dörtte üçü sudur. Hiç içimize yarama-dığı halde bu kadar pahalı su alırız da, belediyeğe şikâyet et-mek aklımıza gelmez değil mi? Buna mukabil şunu da söyleye-lim ki, şekeri aşağı yukarı tam fiyatına alıyoruz. Tam fiyatna de-mekten maksat, hiç olmazsa fu-zulî su parası vermiyoruz. Çün-kü şekerin bir kilosunda haydi haydi iki gramdan fazla su yok

## Sporu Kurtarmak İçin...

Memleketimizin spor vadi-sinde ilk defa yapmağa muvaf fak olduğu bir stadın resmi kü şadı cuma günü çok enteresan bir şekilde yapıldı.

Senelerden beri birbirine rakip vaziyetinde bulunan iki güzide kulübümüz Fenerbahçe ile Galatasaray karşılaştılar. İlk defa ciddi bir atletizm mü-sabakası seyrettik. Sonra ög-re niyoruz ki programın bu kadar yüklü ve güzel olmasına rağ-men yapılabilen hasılat ancak 2000 lira kadar cüz'i bir meblâğdır.

Bu hasılat o kadar azdır ki insan şaşır. Çünkü bundan evvel fena bir sahada gayri mü-sait bir seriat altında yapılan her hangi bir Galatasaray - Fe-ner müsabakası asgarî 4000 lira temin ederdi.

— Peki amma buna sebep nedir?

Diye soracak olursak birkaç nokta gözümüzün önünde can-lanır.

— İktisadi buhran!..

— Havanın müsaadesizli-ği!..

— Yerin uzak olması.

— Bedavacıların çok olma-sı!..

Birinci şık variddir. İktisadi buhran dünyada olduğu gibi memleketimizde çok mühim bir şekil arz ediyor. Yalnız bu için meraklıları ne yapar yapar hastalık halinde olan bu zevk için para bulur ve gider. On-dan dolayı bilhassa futbol kul-larına iktisadi buhran çok mü-him mani teşkil etmez. Nihaye-ti meraklı adam tribüne git-mez de duhulyeye gider. Fak-kat gider.

İkinci şık; bu maçta hava-nın biraz pıslu olması idi. Bu nu bir dereceye kadar kabul e-diyorum. Eğer hava daha gü-zel olsaydı belki bir miktar da ha hasılat temin edilebilirdi. Ancak yine meraklısı hava bo-zuk değil ya taş yağsa gider.

Üçüncü şık; yerin yani sta-dın şehirden uzak olması. Bu belki ilk maçlara icrayı tesir e-debilir. Ancak tevali eden maç lar bu ihtimali de ortadan kal-dırır.

Çünkü spor eskârı umumi-yesinde bir Galatasaray - Fe-nerbahçe maçı çok büyük bir hâdisedir. Onun için böyle arz-u sebeplerden dolayı bir spor-cu bu maça gitmekten imtina etmez.

Gelelim en mühim ve artık kankranlaşmış olan son şıkka. Mahut bedavacılar meselesi.

Dünyanın hiç bir yerinde bizim memleketimizde olduğu kadar sporun tüfevliis yoktur. Herkes ondan ufak ve büyük menfaatler umar. Güya o bir sağılacak inehtir.



Memleketinin her cephesinde olduğu gibi, sporu da yakından takip eden müteveffa Doumer Davis kupasının önünde..

Her hangi bir maçı olur. Bazı kimseler sanki organiza-törler kontrotatla kendilerine davetiyeye veya bilet vermek le mükayyetmiş gibi başlarlar şifahi veya tahriiri taleplere...

Tanıdığım birkaç spor or-ganizatörlerinin yanında maçı arifesinde oturduğum zamanlar da çok defa duyduğum su mu-haveredir:

— Allo.. kimsiniz. Ha! sen misin, merhaba yahu.. Allah versin bir takım geliyormuş yine paralar yolunda demek...



Ne ise bunlar sureti nezikâ nede yapılan dilekelerdir. Ya bir de başka bir türlü mü var-dır.

Onlar da şunlardır: Meselâ stadıyumu ele alalım.

Burası nâmütenahi deliği ve deşigi olan bir yerdir. Her taraf müsaittir. Stadium idare-si her maçta buraları tıkır jan darma kor; polisten rica e-der. Yine maçtan sonra bakar ki sattığı bilet ile maçı seyre-den kütle arasında bir uçurum vardır. Neden?

— Bedavacıdan!..

Bundan başka stadıyumu etrafını saran birçok imalâtha-neler vardır. Bunların pencere lerinden birbirlerinin üzerine iskarça gibi yığılmış olanlar da ayrı. İşte cuma günü de böyle oldu. Sahada tahmine nazaran 5 — 6 bin kişi olduğu halde elde edilen hasılat 2000 liradır. Peki bu büyük açık ne-renden hasil oluyor, gayet basit:

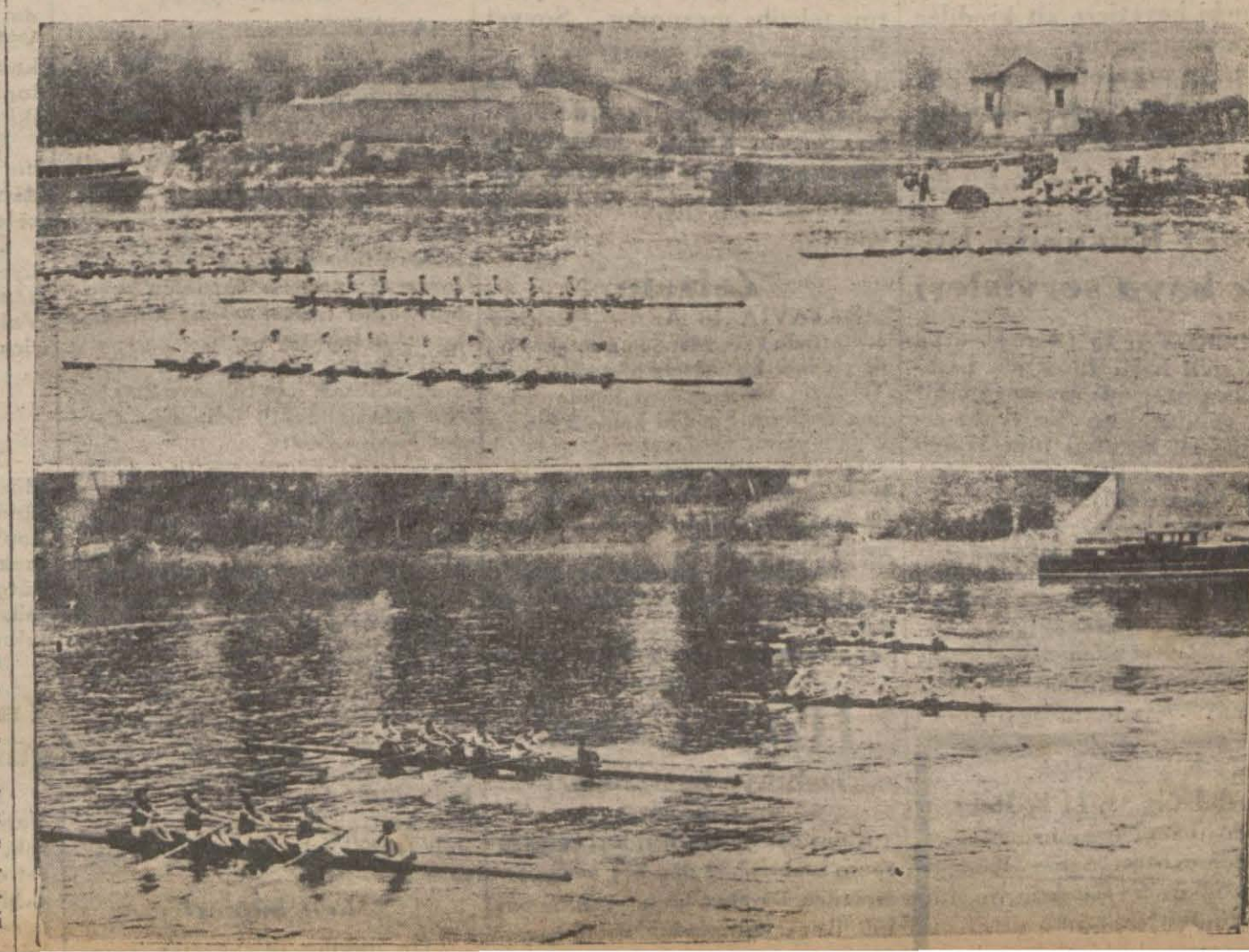
— Bedavacıların!..

Binaenaleyh, artık bu kan-kranlaşmış âdeti hiç hatıra gö-nüle bakmadan keskin bir bıçak la kesmek memleketimizdeki kulüplerin refahı ve bilmünase be sporun ilerlemesi için çok elzemdir.

Aksi halde bugün bu kadar

olan hasılat yarım dafa düşe-cek, düşecek, nihayet stadla-rın gişelerinde bilet kesmek için bulunan memurlar sabah-tan akşama kadar sinek avladık ları halde stadın içi adam al-mı-yacak... Bunu da — eğer söy-lediğim gibi hastalığa mani ol-mak için kesip atmazsak — çok yavaş bir istikbalde göreceğiz. Zaten bugün şöyle böyle bin sı-kıntı ile yürüyebilen spor ar-tık o zaman tam manasile rah-meti hakka kavuşmuş olacak-tır.

Muhteşem ÖZDEMİR



# İşsizlere iş, işçi istiyenlere işçi buluyoruz!

İşsizlere iş bulmak için Milliyet tavassut ediyor

## Bize yazınız!

İş arayanların işçi arayanlar arasında tavassuta başladığımız günden beri, gerek iş arayanlardan gerekse işçi arayanlardan pek çok mektuplar almaktayız. Bu mektuplar maksadı teşhil edecek bir tarzda tasnif edilmektedir. "Milliyet" memlekette olduğundan bahsedilen işsizliğin, işsizlerin ihtiyaçları sahalarmıza dağılımlarından ileri geldiğine kanıdır.

Birçok kaza merkezlerinde, hattâ vilayetlerde makineci, motorcu, tesviyeci, tornaçı, iyi bir dülgar, marangoz, alâti ziraiye tamircisi; elektrikli şü veya bu ihtisas işçileri ve ustaları yoktur. Onun için biz işsizlerle işçi isteyenler arasında tavassuta bulunmak istiyoruz.

Gerek İstanbul'a, gerek memleketin her köşesine şarıl olan bu tavassutun daha müsmir ve faydalı olmasını istiyoruz. Onun için

Ricamız şudur: Valiler, kaymakamlar, nahiyeye müdürleri; diğer taraftan belediye reisleri, firma idare heyetleri reisleri; ticaret müdürleri ve alâkadar idare amirleri buldukları yerlerdeki işçi ihtiyacı (şekil, mahiyet, evsaf, verecek ücret ve iş şartları tesbit edilerek) bize bildirirlerse bize müraacat etmiş ve adreslerini bırakmış olan işsizleri kendilerine bildireceğiz. Bu suretle hem işsiz kalan ve memleketin neresinde iş bulabileceğini bilmediği için bunların vatandaşlarımızı hizmet etmiş, hem de memleketin her tarafına bir çok güzide işçilerin dağılarak müfit hizmetler deruhte etmelerine yardım etmiş olacağız.

Hususi müessesat sahipleri de bu husustaki ihtiyaçlarını bize bildirirlerse memnuniyetle kaydedeceğiz. 1 — Kime ve nasıl işçiye ihtiyacınız var? 2 — Nasıl iş istiyorsunuz, elinizde ne san'at vardır, ne kadar ücret istersiniz, İstanbul haricine gider misiniz, hususî bir şartınız var mı?

Bize bildiriniz. Memur, kâtip, muhasip veya diğer hizmet talep edenlerle ihtiyacı sahipleri arasında da bu tavassutu yapacağız. İş isteyenler de, işçi ve memur arayanlar da mektuplarını "İstanbul, Milliyet gazetesini iş tavassut bürosu" namına göndermelidirler!

Bu, memlekete ve vatan-daşa yapılacak en büyük hizmettir.

## İş ve işçi istiyenler iş istiyenler

395 — Sirkeci Safa pansyonunda muallim vekili; Reşat, muallim vekilliği veya memuriyet arıyor.

396 — Samatya Hacı hamza mahallisi saray önü sokak No 10, 52 yaşındadır. Makinisttir, (traktör, alâti ziraiye, elektrik makinaları, bitümen motorlar) tamirâtı ve işletilmesini bilir.

397 — Boğaziçi Uluköy Efdal Fuat bey. Günde iki saat veya yanına alıp ertesi günleri ila etmek şartile, İngilizceden Türkçeye Türkçeden İngilizçeye tercümeler veya muhaberat ve kitap tercümanlığı arıyor.

398 — Fatih kurmasti mahallesine büyük karaman caddesi No 14, Resâdiye otelinde Arif ef. 18 yaşındadır. Orta tahsili herhangi iş olursa yapar. 15-20 lira maaş istiyor.

400 — Fatih Sofular mahallesinde orta çişme caddesi kuruncu sokak No 9 Hayri bey, tesviyeci ustabaşılığı yapar, iş arıyor.

401 — Milliyet iş bürosuna E. P. rumuzuna müraacat 17 yaşında bir genç, Türk ve Fransız lisansları bilen, cüz'î bir maaş ile iş arıyor, İstanbulda çalışmak şartile.

402 — Milliyet iş bürosuna M. B. rumuzuna müraacat. Gerek gazete ve gerekse sair müessesatı maliyede idare işlerinde vukuf kâmil olan bir zat iş aramaktadır. Mümâileyh ahal ve mesaisi mazbut ve mükemmel kefaletli şahsiyeye itasna muktedirdir.

403 — Milliyet iş bürosuna M. B. rumuzuna müraacat. Gerek gazete ve gerekse sair müessesatı maliyede idare işlerinde vukuf kâmil olan bir zat iş aramaktadır. Mümâileyh ahal ve mesaisi mazbut ve mükemmel kefaletli şahsiyeye itasna muktedirdir.

404 — Milliyet iş bürosuna M. B. rumuzuna müraacat. Gerek gazete ve gerekse sair müessesatı maliyede idare işlerinde vukuf kâmil olan bir zat iş aramaktadır. Mümâileyh ahal ve mesaisi mazbut ve mükemmel kefaletli şahsiyeye itasna muktedirdir.

405 — Milliyet iş bürosuna M. B. rumuzuna müraacat. Gerek gazete ve gerekse sair müessesatı maliyede idare işlerinde vukuf kâmil olan bir zat iş aramaktadır. Mümâileyh ahal ve mesaisi mazbut ve mükemmel kefaletli şahsiyeye itasna muktedirdir.

406 — Milliyet iş bürosuna M. B. rumuzuna müraacat. Gerek gazete ve gerekse sair müessesatı maliyede idare işlerinde vukuf kâmil olan bir zat iş aramaktadır. Mümâileyh ahal ve mesaisi mazbut ve mükemmel kefaletli şahsiyeye itasna muktedirdir.

407 — Milliyet iş bürosuna M. B. rumuzuna müraacat. Gerek gazete ve gerekse sair müessesatı maliyede idare işlerinde vukuf kâmil olan bir zat iş aramaktadır. Mümâileyh ahal ve mesaisi mazbut ve mükemmel kefaletli şahsiyeye itasna muktedirdir.

408 — Milliyet iş bürosuna M. B. rumuzuna müraacat. Gerek gazete ve gerekse sair müessesatı maliyede idare işlerinde vukuf kâmil olan bir zat iş aramaktadır. Mümâileyh ahal ve mesaisi mazbut ve mükemmel kefaletli şahsiyeye itasna muktedirdir.

409 — Milliyet iş bürosuna M. B. rumuzuna müraacat. Gerek gazete ve gerekse sair müessesatı maliyede idare işlerinde vukuf kâmil olan bir zat iş aramaktadır. Mümâileyh ahal ve mesaisi mazbut ve mükemmel kefaletli şahsiyeye itasna muktedirdir.

# Birinci sahfeden geçen yazılar

## Şehir meclisi bütçeyi de, İçtimamını da bitirdi.

[Baş birinci sahifede] gördü ve keyfiyetini makama havale ettiği umumiye kabul edildi.

### Sanayicilere prim

Sanayi erbabına yardım maksadıyla bazı esya için evvelce kabul edilen oktruva priminden bir miktarın tenzili hakkındaki mülkiye encümeni mazbatası okundu. Muhasebe encümeni primin 100 bin lira tenzilini istiyor, mülkiye encümeni bunu 50 bin lira olarak kabul ediyordu.

Mazbata okunduktan sonra Nazmi Nuri Bey söz alarak dedi ki: — İki sene evvel belediye ile erbabı sanayi arasında ihtilâflar doğuran oktruva meselesinin tarihi çok eskidir. Hükümet ender zamanında bile diğer rüsumu tezyit ettiği halde fabrikatörlerin memlekete olan faydasını nazari dikkate alarak fabrikalara zam yapmamıştır. Sanayi erbabı ile mülga cemiyeti belediye arasında tesbit edilen talimatnamenin daha mürtebbi kurumunda tebdiline çalışmak bu belediye için doğru olmayan bir harekettir. Fabrika, darülaceze yakınına azaltan en hayırlı bir müessesedir. İstanbulda 70 binden fazla halka ekmeke temin eden sanai müesseseleri yardım belediyesinin vazifesidir. Makamın teklifinin reddini ve eğer buna dair temayül yoksa daha faydalı bir teklif olan mülkiye encümeni mazbatasının kabulünü rica ediyorum.

Bunun üzerine bulunacak yeni esasların alâkadarların huzur ile tesbit edilmesini karar verilerek mazbata tasvip ve daha bazı mazbatalar kabul edildikten sonra birinci celseye nihayet verildi.

### İkinci celse

Öğleden sonra saat 14.30 da akkeden ikinci celsede, tevhit sırasında Beşiktaş raptedilen Nisantaya mahallesinin Beşiktaş alâkasının kesilerek tekrar Beyoğlu'na rapti hakkında verilen karar okundu ve heyeti umumiye kabul edildi. Bundan sonra ruza meye dahil olan fevkalade bütçenin masraf kısmının müzakeresine devam edildi.

Maarif bütçesinin müzakeresi esnasında söz alan Hikmet B. geçen sene bir milyon küsur lira sarf ile inşa edilen mekteplerin hemen hepsi çürük topraklar üzerine inşa edilmiş oldukları için ve bunların bir kısmının yıkıldığı için ayrıca 340 bin liralık ilâve keşif yapıldığı söylenildi.

Biraz da sağlam toprak aransa olmaz mı idi? dedi.

Nakiye H. da bunu bir talisilik eseri olarak tasvip ve bundan sonra mektep yapılırken toprağı esaslı bir teklif ve tahilden geçirilmesi elzem olduğunu söyledi.

Nazmi Nuri B., belediyesinin 300 bin lirasını bir teciirübe fenniye uğruna feda ettiğini, söyledi ve aynı hatanın bir daha tekrarlanmaması için bir daha tekliflerini muhakeme etti. Ve müzakere kâfi görülerek diğer maddelere geçildi.

### Şehir plânı

Tamirât mütemadiyeye verilecek şekil ve emele miktarının tezyidi münakaşaları mucip oldu ve neticede makâmın buna dair olan teklifi kabul edildi. Şehir plânı için bütçeye konan 100 bin liralık tahsisat 50 bin lira olarak kabul edildi. Bu esnada Lâtime Bekir H.: "eski Şehremini Emin B. zamanında 100 bin lira sarf ile vücutte getirilmiş olan şehir plânından istifade edilemez mi?" diye sordu. Heyeti fenniye müdürü Ziya B. cevap vererek bu plânın bugünkü ihtiyaçlara cevap vercek bir plân olmadığını söyledi.

### İstiklak işleri

Avni B. istiklak bahsi geçen söz aldı ve malî elinden alınan halkın mahkemeler kapılarında aylarca sürünmeye mahkûm edilmesinden ve belediyece haklarının tanınmadığından şikâyet etti ve:

Halk, kendi müessesesinde haklım diyemez! dedi. Kanalizasyon tahsisatından 100 bin lira tasarruf edilerek Taşdelen sununun sahile isalesi ameliyatına başlanmasa takarrür etti.

Makam, İstanbulda bir zabıta âbidesi inşası için bütçeye 200 bin lira tahsisat teklif ediyordu. Cevdet Kerim Bey:

— İstiklak harbinin ilk temiz kanı İstanbulda akmıştır. Her sene 16 martta Eyüp'teki şehitlerin ruhunu taziyet ederiz. Fakat, Eyüp halkının muavenetile yapılan bir tümsek vücut gelmeseydi bugün belki bu şehitlerin kabirini bile bulmak kabil olmayacaktı. Binaenaleyh, bu şehitlerin hâdise mahallî olan Şehzadebaşıma nakledilerek burada bir meydan açılması ve bir âbide inşasının teklifi ederim!" dedi ve teklif kabul edildi. Buna mukabil makamın bir zabıta âbidesi inşasına dair teklifi rey'e kondu ve reddedildi.

### Fen bütçesi

resine devam edildi. Yeni bütçede heyeti fenniye ait 20 baş tahsisatı, geçen senekinden 100 bin lira noksan bulunmaktadı.

Vali ve Belediye reisi Muhiddin B. fen işleri memurlarının esasen mağdur olduklarından bahsederek bu kısma 9500 liranın ilâvesini teklif etti. Bütçe encümeni namına reis Hamdi B.:

— Bütün memurları terfih vazifemizdir. Fakat, daha evvel belediyesinin asgari imar işlerini yapması da vazifesidir. Maaş ve kadro, ondan sonra gelir. Binaenaleyh, bendeniz müvassıt bir teklif olarak 5000 lira zam yapılmasını ve bunun da en ziyade muhtac olanlara tevziyi teklif edeceğim" dedi. Avni B.: "her hangi bir şubeye yapılacak zam, o şube de çalışanların ferden buna istihkak kesp ettikleri tesbit edilmedikçe kabulü doğru değildir" mütealesinde bulundu. Neticede bütçe encümenini teklifi kabul edildi.

### İdare meclisini lâğu

Karaağaç müessesatı yeni bütçesinde mevcut idare meclisi lâğvedilerek müessesenin bir müdürü tarafından idaresi tasvip ediliyordu. Vali ve Belediye reisi Muhiddin B., meclisi idarenin çok nafi bir tarz olduğundan bahsederek bu müessesenin bir tek müdürü tevdi edilmesini mahzurulu görünmü söyledi. Fakat bu madde, daha evvel idare meclisinin lâğu şeklinde heyeti umumiyenin tasvibine iktiran ettiğinden bu mevzu üzerinde yeniden müzakere açılmasına imkân görülmedi. Bunun üzerine Muhiddin B. hiç olmazsa bir mürâkıp tayinini teklif etti. Avni B.:

— Daimi encümen henüz böyle bir vazifedilen ifasından aciz kalmış değildir... dedi. Neticede Muhiddin B. in teklifi reddedildi.

### Bütçe ne kadar?

Bundan sonra idareî hususiyeye ve belediyesinin 932 senesi bütçeleri ile şehir tiyatrosu, Darülaceze, Karaağaç ve Konservatuvar bütçeleri heyeti umumiyece tasvip edildi. İdareî hususiyenin varidat ve masraf bütçeleri heyeti umumiyesi 3,985,567 ve belediyesinin varidat ve masraf bütçeleri yükünü de 6,538,391 ve her iki bütçe umumi yükünü de 10,497,458 lira olarak tesbit edildi. Bundan sonra Halic şirketinin malî vaziyetini teşrih eden rapora dair iza hat veren Muhiddin B. Belediye hissesinin iki sene müddette tecilli noktaî nazarımla ileri sürdü ve şirket faaliyetini tatil ederse Halic münakaşasını temin mesuliyetini üzerine alamayacağını söyledi. Neticede şirket memleket belediyece takip edilerek kaydile teklif tasvip olundu.

Yeni bütçenin tanziminde büyük hizmeti görülen mazbata muharriri Abdülkadir Ziya Beyle daimi encümen kalemi müdür ve kâtiplerinin ve masraf müdürünün ikramiyeye taltifleri teklif olundu. Muhiddin B.: — "tahsisat nerede? Beni imkân olmayan bir iş sevki etmiyor!" demesi üzerine Hamdi B. gayri melhus masarifi fasından verilebileceğini söyledi. Bundan sonra bütçeler, tayini esami suretile rey'e konularak kabul edildi ve Vali Beyin kusa bir teşekkür nutkile insan icima devresinin son celsesine nihayet verildi.

## Vali konağında iki büyük müsamere

Tertip heyetinden: 19 mayıs perşembe günü akşamı saat 21 de ve 20 mayıs cuma günü saat 15 te Nisantayında Vali konağında hasta çocuklar menfaatine Vali ve Belediye reisi Beyin refikalarının tahtı riyasetlerinde bulunan heyeti tertibiye tarafından iki büyük müsamere verilecektir.

Pek hayırlı bir maksada matuf bu müsamerelerde piyanolar, dans müsabakaları vesair eğlenmeler tertip edilecektir.

Bu hayırlı işe iştirak etmek isteyen zevatın Beyoğlu Kaymakamlığına ve müsamere günleri Vali konağına müraacat etmeleri rica olunur.

### Hüsnü B. geldi

Tütün İnhisarı umum müdürü Hüsnü B. dün Ankara'dan avdet etmiştir. Hüsnü B. Balkan Tütün konferansı meselesinde iştirak etmek üzere geldiğinden inhisar bütçesinin B. M. M. encümeninde müzakeresinde bulunmak üzere tekrar Ankara'ya gidecektir.

## Yugoslav maslahatgüzarının teşekkürü

Yugoslavya maslahatgüzarı, Vali Muhittin Beyi ziyaret ederek, geçen hafta şehrimizi ziyaret etmiş olan Yugoslavya kraliçesi Marie ve validesi Romanya kraliçesi Marie'ye karşı gösterilen

## Japon Başvekilini Öldürdüler

[Baş birinci sahifede]

Katilin polis tarafından faaliyetle aranmakta olan Kavasaki isiminde birisi olduğu söylenmektedir.

TOKIO, 16. A. A.— Vaziyet zahiren sükunet kesbetmiştir. Milli bir kabinenin teşkili derpis ediliyor.

### Tahminler

TOKIO, 16. A. A. — M. Inukai'nın katli dolayısıyla, siyasi kanoatler nazari itibare almınıyarak bir millî koalisyon kabinesi teşkil edilmesine intizar olunmaktadır.

Mamafih Seiyukai fırkası, Mikado'nun yeni bir Seiyukai kabinesi teşkil etmek üzere başvekalet vekili M. Takahasi'yi memur edeceğini ümit etmektedir.

Fırka dahilindeki vahim ihtilâflar, M. Inukai'm muhtemel halefi meselesi hakkında türlü, türlü mutalealelerine sebebiyet vermektedir.

Başvekalet meselesi hakkındaki ihtilâflar devam ettiği takdirde Seiyukai fırkasının iktidar mevkiinde kalmayı mümkün olmayacaktır.

### Sukhast tafsilâtı

TOKIO, 16. A. A. — M. Inukai'nın bir ziyaretçi ile salonda konuşmakta olduğu sırada katillerin birden bire başvekilin ikametgâhına girdikleri ve yollarını kesmek isteyen 4 polis memuru ile bir hizmetçiyi öldürdükleri şimdî haber alınmaktadır.

Ziyaretçilerden biri de M. Inukai'yi müdafaa etmek isterken yaranalmıştır.

Başvekilin gelini kaimeperinin kaçmak için zamana malik olduğunu fakat müteavvizlere karşı durmağa teşrih ettiğini ve bunlara cesaretleri varsa kendisini vurmalarını söylediği beyan etmiştir.

Maalesef başvekilin bu cesurane hareketi tabanlarının yayılm ateşle karşılansın ve mümâileyh mebzul kan keybederek olduğu yere yıkılmıştır.

Derhal kan nakli amelîyesine tevessül edilmiş, fakat bir semere vermemiştir.

Başvekil 7 saat sonra vefat etmiştir.

Imperator, şimdiki halde kabine-i istifasını kabulden imtina etmemiştir.

Miğarüniyeh, müşavirlerle ve bilhassa Japon devlet adamlarının en kıdemlisi olan M. Saionji ile görüşmek arzusunadadır.

## Japonya Ve Rusya

### M. Radek'in İzvestia'da bir makalesi

MOSKOVA; 16. A. A. — Tass ajansı bildiriyor:

Izvestia gazetesinde M. Radek, Rus ve Japonya münasebatı hakkında bir makale neşretmiştir. Mümâileyh, M. Tanakanın ahiret Japon Times gazetesine vukubulan beyanatının ve bu beyanat hakkındaki gazete mutalealarının Japonların "Onları yenmek bizim için bir çocuk oyuncağı ile oynamak kabilindendir." Suretindeki iddiaların ve "Mançuri'yi işgal eden Japonlara karşı hüsnü kabul yapılmış" olduğu şeklindeki masalların Mançuri'nin tesbir ve fethi hususunun pek çok zaman ve mesaiye muhtac olduğunu göstermekte bulunduğunu yazmaktadır.

Mümâileyh, Mançurideki askerî vaziyeti takdir hususunda bazı Japon mahafilinin daha ziyade akıllıcasına düşünmeğe başlamış olduğunu beyan etmektedir.

### Bir tekzip

MOSKOVA, 16. A. A.— Tass ajansı, bir Nev-York gazetesinin Rusyanın Siberyada 250.000 kişilik bir kuvvet tahsis etmiş olduğunu dair neşretmiş olduğu haberin asıl ve esas tanârî olduğunu beyana mezdur.

Sovyet Rusya, Japonya ile Mançuride sulhun muhafazasına matuf sarsılmaz bir siyaset takip etmektedir.

## Denizlerde radium

VAŞINGTON, 16. A. A. — Amerika Geophizique cemiyetinin bir içtimada deniz dibinden çıkarılan bir takım numunelerin tahlili neticesinde Büyük Okyanusun rusubunun arz üzerindeki aalelade kalyalarda bulunan radiumun 4 ilâ 12 radiumu ihtiva etti-

## Memlekette

## Bir kamyona Taarruz

### Haydutlar bir yolcuyu da öldürdüler

Mardin den yazılıyor: Cizreden Mardine gelmekte olan insan ve esya dolu bir kamyon yolda bazı haydutların taarruzuna uğramıştır.

Reşmilde kamyonun iştiağı patladığı için şoförü tevakkuf ederek tekerleği tamir ederken altı silahlı adam yolculara taarruz etmiştir. Atlar kursunlar, kamyon yolcularından Mardin Nüfus Başkâtibi Fahri Beyin kayınvaldesine isabet ederek ölümüne sebep olmuşlar, tüccardan Cizreli Haç Ali Efendinin oğlu Emin Efendi de ağır surette bacalardan yaralanmıştır. Haydutlar, yolcuların 200 lira kadar paralarını epeyce eşyalarını almış ve savuşmuşlardır.

Mecrular arasında Fahri Beyin beş yaşındaki çocuğu ile üç yaşındaki kardeşi devardır. Mecruların bir hastanedeki vefat etmiştir. Diğerinin vaziyeti de vahimdir. Hâdiseden haberdar olan Jandarmalar derhal akıbata başlamıştır. Şerihler, arşındıkları eşyanın bir kısmı yollarda bırakılmışlardır. Takibat şiddetle devam etmektedir.

## Bir çam ormanında yangın

ÇEŞME, 14. — Barbarus nahiyesinin Uzunköyü köyü civarındaki büyük çam ormanlarında yangın çıkmış ve yüz elli dönüm kadar bir sahaya ihata etmiştir.

Meseleden haberdar edilen kaymakam İhsan bey, otomobile derhal yangın mahalline gitmiş, jandarma kuvvetleri ve Uzunköy ve Zeytinler köyleri halkını yardımları yan gıc hal ile söndürmüştür. Bir kadar çam ağacı tamamen mahvolmuş gibi, altı bin kadar da kuzmen yanmıştır. Meseleden hemen İzmir haberdar edilmiş ve orman müfettişi Fadil bey bu akşam Uzunköy'ye gelerek tahkikata başlamıştır. Müsebbip aranmaktadır.

## Çankırıda eski eserler

Çankırıda yazılıyor: Şehrimizde kale civarında kireç ocağı mevkiinde asarâtıkadan dört büyük mezar meydana çıkarılmıştır. Hemen hergün kadim, erkeldi kafilerle buraya gidecek mezarları seyrediyorlar. Bu mezarlar bir tesadüf neticesi meydana çıkmıştır.

Kireç ocağında çalışan ameleler büyük bir kayayı parçaladıkları sırada bu mezarların kapılmalarına tesadüf etmişlerdir. Açılan kapıların genişliği ve irtifai bir insanın sığabileceği şekildedir. Mezarlar büyük bir kaya içine oyulmuştur. Tavan taşları kubbelidir. Bunlardan birinin içinde geniş bir oyuk vardır ki mezar kısmını teşkil etmektedir. Ezeraya su dolduğu için havuz benzer zeminde. Bu tarihi eserlerin hangi devre ait olduğu henüz tesbit edilememiştir.

Fakat burasının aile mezarlığı olduğu anlaşılmaktadır. Bir habere göre bu mezarlar bir sene evvel meydana çıkmış, karlılar buraları kar saklama deposu gibi kullanılmışlardır. Hefriyat teşrih edildiği takdirde daha birçok tarihi eserlere tesadüf edileceği ileri sürülmüştür.

## Vesikasız silah ve bir ölüm

Eskişehir den yazılıyor: — Seydigazinin Kumbet köyü civarında karakol kumandanı Mehmet efendi vazifesini ifa ederken bir çift kursunundan aldığı yara ile vefat etmiştir. Mehmet efendi, köy muhtarı ve bir jandarma ile birlikte bazı ihzar müzakerelerinin infazı için civar köylerde gezerken yolda, elinde bir çift tüfeği taşıyan Halil isiminde bir adam rast gelmiş ve çiftinin vesikasız sormuştur. Halil'in vesikasız silah taşıdığını öğrenince tüfeği müaadere etmek için tutmuş, Halil'in elinden çekerken tüfeğe ateş almış ve çıkan kursun Mehmet ef. nin sağ memesinin altından kara cislerine isabet etmiştir. Mehmet ef. aldığı yaradan müteessiren derhal vefat etmiştir. Halil ile yanındaki arkadaş derhal derdest edilerek evrak ile birlikte Adliyyeye tevdi olunmuştur.

### Kaçak rakılar

MANISA 12 — Müskirat dairesi kaçaklığının kökünün kazınması, Kanunusından nisan geyesine kadar yakalanan 106 kilo rakı, 3600 kilo cibre maaş teferruat 3 kazan ve müteaddit helezon ve müberritler iznâire gönderilmiştir.

### 330 kişi ile satranç

HAVANA, 16. A. A. — Aynı zamanda 330 kişiyi karşı 66 parti satranç oynayan Capablanca, 46 parti kazanmış 4 parti kaybet-

## Fransız Sosyalistleri

### Herriot'nun kabinesine girip girmeyeği müzakere ettiler

PARIS, 16. A. A. — Müttehit sosyalist fırkası Seine federal kongresi, dün önümüzdeki tesri devrede fırkanın parlametodaki azasının itiraz edebilecekleri hattı hareketi tetkik etmiştir.

Bu mesele, son derecede mühimdir. Sosyalistlerin yakında teşekkül edecek radikal kabinede nezaret deruhte etmeleri veya yalnız müzaheret vaziyetinde kalmaları meselesine "İstikrak taraftarları" ile "İstikrak aleyhtarları" arasında bir münakaşaya zühur etmiştir.

Mesele kat'î surette 29 mayısta toplanacak olan milli sosyalist kongresi tarafından halledilecektir. Dünkü müzakereler, oldukça canlı merak bir takım alâmetler irae etmektedir. Yeni Paris mebusu M. Graziani, sosyalistlerin hükümet istikrakiyeri için 5 şarât ileri sürmüştür:

- 1 — Teşhihat tahdid;
- 2 — Eslaha imalinin men'i;
- 3 — 40 saatlik mesai haftasının tesisi;
- 4 — Bankaların ve umumi tasarruflar idareye memur teşekküllerinin kontrolü;
- 5 — Sigortaların, kömür maddenlerinin ve demiryollarının millileştirilmesi;

Hatiplerin ekserisi, radikallerin sağ cenah ile bir temerküz kabinesi vücutte getirmelerini mani olmak için asgari bir sosyalist programın tabakkul sahanına isal etmek şartile hükümete iştirak etmek lehinde bulunmuşlardır.

Mamafih, her halde sosyalistlerin M. Herriot'un fırkasına müzaheret edebilecek muhkak ve müemmen-dir. Çünkü, hatiplerin ekserisi " Bu müzaheretin, rejimin salâhiyeti ve kuvvetini tamamen kullanacağı ana intizarenin irtica karşı mücadele etmekten ibaret olan kavğusuna tekabül etmekte bulunduğu" temin etmişlerdir.

### M. Renaudel'in bir nutku

PARIS, 16. A. A. — Sosyalist sağ cenahının lideri M. Renaudel, Toulon'da bir nutuk irat ederek bir temerküz kabinesi vücutte getirilmesinin mümkün olmadığını fikrinde bulunduğunu söylemiştir.

Mümâileyh, radikal sosyalist ve sosyalist fırkalarının elde etmiş oldukları reylerin hemen hemen müsavir olduğu ve yeni kabinenin teşkilinde bu cihetin hesaba katılması lâzım geleceğini ilâve etmiştir.

## Küçük itilâf Konferansı

### Temps gazetesinde tahli bir makale

PARIS, 16. A. A. — Temps gazetesi Belgratta toplanan küçük itilâf konferansı hali hazırdaki bey-nelmelî ahal ve gerâit dolayısıyla büyük bir siyasi ehemmiyet kıltsap etmekte olduğunu yazmaktadır.

Temp gazetesini bu fırsattan blistifade ekseriya menfaatleri birbirine muhalif olan 3 devleti ihtiba eden küçük itilâfın siyasi kıyasete terkli mevki eden milli hotkâmlıkta güzel bir misali teşkil etmekte olduğunu ehemmiyetle kaydetmekte ve bu itilâf vücutta getirmiş olan hükümet adamlarının Avrupalıların umumî iyiliği için pek büyük birşey yapmış olduklarını yazmaktadır. Bu zevatın görmiş oldukları iş bu 3 memleketle iktisadi buhranın ve fırka zihniyeti dolayısıyla yapılan hataların mevcudiyeti hasebile çok daha şayanı takdirdir.

Cekoslovakya bu itibarla sağlam esaslara malikdir. Fakat, Romanya ile Yugoslavyada bazen temevvüçler görülmüştür ki, bunlar endişe bahçolmamakla beraber nazari dikkate celbe şayanıdır.

Ekseriya skıntılıların defi için hali hazırın ilcaatna itibak eden usullere müraacat etmek kâfidir. Romanya büyük fırkaların daha sıkı bir surette teşkili mesai etmeğe doğru yol almıştır. Yugoslavya ise, meşrutiyet ve parlamento esaslarının rücu etmektedir.

Dahilî buhranların hiçbir zaman küçük itilâfın harici siyasetini müteessir etmemiş olduğu dikkate şayanıdır.

## "Kalem kllüpleri"

BUDAPESTE, 16. A. A. — 28 millette mensup birçok muharrirler "Kalem" kllüplerinin beynelmelî o-nuncu kongresini burada aklettmişlerdir.

Kongre,

# SİNEMA

## Lil Dagover; G.Garbo'ya benzetilmekten hoşlanmadığını söylüyor

Mukallit olmaksansa, kötü bir Lil Dagover olayım.

Aşağı yukarı şöret temin etmiş sinema yıldızları arasında bazı müğabihet noktaları vardır. Halk bu noktaları dikkat eder. Fakat bu nevi sinema yıldızlarından hiç biri, diğerlerine benzemek istemez. Çünkü san'at hayatında hepsi de kendilerine has bir hususiyete sahip olmak isterler. Birinin ötekine benzemesi, husuفا doğru yol açmak demektir. Sinema yıldızları arasındaki çetin rekabet, böyle bir benzeyiş kat'iyen manidir. Hangi yıldız kendisi için meselâ "Greta Garbo-yu taklit ediyor," dedirmek ister?

Sonra bu yıldızların az çok hususiyetle... de yok değildir.

Joan Crawford'un iri ve müstehzi gözleri, In'arındaki her türlü heyecan'ların sadık bir aynası gibidirler. Greta Garbo'nun hiç değişmez gibi görünen yüzü. En ince hisleri süzgeçten geçirmiş gibi ifade eder. Marlène Dietrich kusursuz bakaklarıyla hayli gönülleri fethetmiştir.

Bir de dünyanın en güzel sırtlarından birine malik olan bir yıldız daha vardır: Lil Dagover.

Rivayete nazaran, müşarıniyle bu güzel sırtını yirmi bin dolara da sigorta etmiştir. Bu güzel Alman yıldız için çok dedikodu yapılmamış değildir. Hakikatte Alman mı, değil mi, orası da malum değildir.

Çünkü babası Almandır. Anası Fransızdır, kendisi de Cavadan doğmuştur. Hollywood Cavadan gelen kadını beklediği zaman, başka türlü düşünüyordu. Halis Cavak bir yabani gelecek zannediyordu. Fakat trenden son derece şık, dudaklarındaki hafif rüjdan başka hiç bir sun'iliği olmayan bir kadının indigine gördü. Oldukça iyi İngilizce konuşan, fakat İngilizceden evvel söyleyeceği sözün Almancasını söyleyen bir kadın.

İlk filmi çevirdi. O zaman dan itibaren herkes kendisini daha iyi tanımağa ve sevmeğe başladı. Yalnız bir şeyi nazarı dikkatli celbediyordu. Bu kadın et yemeği yemiyordu. Hep sebze, hep sebze... Sonra da mütemadiyen beyaz tuvalet giymekten hoşlanıyordu. Çamaşırı beyaz, ropları beyaz, mücevher olarak taşıdığı inci gerdanlığı beyaz, hattâ otomobili bile beyaz...

Her hangi bir artist Hollywoodda gelir gelmez gazeteciler etrafını sararlar. Lil Dagover de bu hücumdan kurtulamazdı. Gazetecilere söylediği şu:

"Beyaz perdede artistler, kendilerini seyredenlerde başka başka hisler bırakırlar. Hakikat bu hisleri teyit mi eder, tekzip mi eder, orasını bilmem. Fakat tekzip etmemesini temenni ederim. Meselâ beyaz perdede gördüğüm Anita Page Amerikan güzelliğinin bir timsalidir. Greta Garboya gelince, en takdir ettiğim aktrisler odur. Lâkin beni Greta benzemeğe çalışmakla ve onu taklit etmekle itham ediyorlar. Hayır, bin kere hayır! Bu fikir benden ne uzak! Greta Garbo'nun kopyası olmaksansa, fena bir Lil Dagover olayım, daha iyi! Sonra böyle bir mukayeseyi icap ettirecek ortada bir sebep de görmüyorum. Müştetek bir hasletimiz varsa, ikimizin de ecnebi oluşumuz ve yağmur altında gezintiyi sevişimizdir. Ben o kadar spor değilim. Yüzmeği o kadar



Lil Dagover

## Buster Keaton karısını boşuyor



Buster ve çocukları

Sinemada bizleri o kadar güldüren artistlerin hususi hayyatları ekseriya hiç te komik değildir. En tanınmış olanları nun izdivaçlarının nasıl bedbaht geçtiğini biliyoruz. Bunların arasında Buster Keaton'un bir istisna teşkil ettiğini zannediyorduk. Halbuki sıra ona gelmiş.

Buster Keaton, hiç gülmiyen adam.. Bob ve Jinks isimde iki çocuk babası olan Buster bir haftaya kadar yeniden bekârlığa kavuşuyor. Çünkü karısı Nathalie Talmadge'den ayrılıyor.

Nathalie malum olduğu üzere Norma ve Constance'in hem şiresidir. Fakat bütün gayretlerine rağmen komediyen olmakta hemşirelerinin payesine yetmiş değildir.

Misafirperverlik kavunları, nda kocası Buster kendisine iyi bir rol vermiş ve nuvafak olmasına da hayli yardım etmişti. Yine öyle iken tam manasile rolüne hâkim olmuş değildi.

Bir aralık Nathalie'ye yeni bir heves gelmişti. Hollywood-

bilmem. Fakat ayaklarına topuksuz çizmeyi geçirip te Tufanı âsa yağmurlarının altında karda, bayırda uzun müdet doluşmasını çok severim..

Lil Dagover'in sevmediği bir şey daha var: Gençliğinden bahsetmek.. Bir çok sinema artistleri gibi onun da gençliği ve çocukluğu sefalet ve ızdırap içinde geçmiştir.

Cavada babası bahçelerde çalışıyordu. Altı yaşında Avru paya geldiği sırada annesi öldü. Lil ve hemşiresi akrabalarının elinde kaldılar. Onlar da zaten kalabalık olan aile bütçesinde iki yeni midenin daha açıldığını bittabi memnuniyetle karşılamadılar. Hülâsa küçük yaşın da anasız ve babasız kalmak zor şey!

Lil daha pek küçük yaşında, hayatta bir mevki sahibi olmak için, kendisinden başka güvenecek kimse olmadığını daha iyi anlamıştı. Bütün arzusu aktris olmaktı. Bir kaç sene sonra Alman sahne vazirlerinden Robert Wiene genç kıza çok fotujenik olduğunu söylediği zaman, Lil Dagover'in mahzun kalbine güneş doğdu. Çok geçmeden de dört senelik bir mukavele imzaladı.

On yedi yaşında bir aktörle evlendi. Şimdi Hollywood'da bulunduğuna çok memnundur. Yeni filmlerini çevirirken, ilk tecrübelerini hep göz önünde bulundurmaktadır.

İstanbul mahkemesi asliye birinci ticaret dairesinden: Kostanten Sedenko Efendinin hâmil bulunduğu Seyrisefain idaresinin Karadeniz vapuruna tahmil edilen mallara ait 29-8-931 tarih ve 3641 numaralı konşimentoyu zayi eyleğinden bahisle iptaline karar itası talep edilmiş olmakla mezkûr konşimentonun kimin yedinde ise 45 gün zarfında mahkemeye ibrazı lüzumu ve ibraz edilmediği takdirde bu müddetin hıtamında konşimentonun iptaline karar verileceği gazete ilânına mahkemeye karar verilmiş olduğundan bermucibi karar keyfiyet T. K. nun madde mahsusası mucibince ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

### D. ANAGNOSTOPOULOS ve C. SISKIDI

Milli Yunan Vapur Kumpanyası ANDROS  
posta vapuru 17 Mayıs günü limanımıza muvasalat ve 18 mayıs çarşamba günü Galata rıhtımından hareketle her sınıf yolcu ve eyyamı ti cariyeler olarak (MİDİLLİ, TINOS, PIRE, ve İSKENDERİYE) ve azzimet edecekler. Tafsilat için Galatada Çini Rıhtım Hamme acentaları D. Anagnostopoulos ve C. Siskidi Efendilere müracaat. Tel. B. O. 2612.

### RİZAYI TARAFEYN İLE KIYMETLİ EŞYA SATIŞI

Geçen cuma günü Beyoğlunda İmam sokakında 9 numarolu Yazıcıyan apartmanında müzayedeye ile satılan Ali Haydar Mithat Boyın eşyasından kalmış olan kıymetli parçalar her gün öğleden sonra altıya kadar doğrudan doğruya apartmanın da perakende olarak satılmaktadır.

### SATILIK OTOMOBİL LÂSTİCİ KAYNAK MAKİNASI

Altı silindürlü, Yeni, Hava Gazı, gaz, kömür ve odunla ısıtır çok mü kemmel tertibatlı, kullanması kolay bir lâtık kaynak makinası satılmaktadır. Meccanen öğretilir.

Galata; Yüksek kaldırım dibinde lâtıkçı Gebzeli Ali Rıza mağazasında müracaat.

Sultan Ahmet İkinci sulh hukuk hâkimliğinden: Müddei Alber Siyon Efendi vekili avukat Yeşua Efendinin alacahamında Çelebi oğlu Alaeddin mahallesinde Hasırcılar caâdesinde Ummügüşüm H. ile ve aynı mahallede sakin Osman Efendi aleyhine açtığı izale şüyu davası üzerine gönderilen davetiyede mümailehanın ikametgâhlarının meşhur bulunduğu mübahşir ve heyeti ihtiyariyesi tarafından verilen mesruhattan anlaşılmasına mebnî bir ay müddetle ilânca tebliğat icrasına karar verilmiş ve mahkemesi 30-6-932 perşembe günü saat 13,30 talik kılınmış olduğundan yevmi mezkûr ve saatte mahkemede ispatı vucut etmeleri veyahut taraflarından müsaddak bir vekil göndermelerini ve aksi takdirde giyaben mahkemeye devam olunaçağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İstanbul mahkemesi asliye birinci ticaret dairesinden: Kostanten Sedenko Efendinin hâmil bulunduğu Seyrisefain idaresinin Karadeniz vapuruna tahmil edilen mallara ait 29-8-931 tarih ve 3641 numaralı konşimentoyu zayi eyleğinden bahisle iptaline karar itası talep edilmiş olmakla mezkûr konşimentonun kimin yedinde ise 45 gün zarfında mahkemeye ibrazı lüzumu ve ibraz edilmediği takdirde bu müddetin hıtamında konşimentonun iptaline karar verileceği gazete ilânına mahkemeye karar verilmiş olduğundan bermucibi karar keyfiyet T. K. nun madde mahsusası mucibince ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Adres: İstanbul Çalkakçılarda 49 No da elbiseci Armanak Madenyan efendi: Balâda ismi ve hüviyeti yazılı olan zatın iflâsı açılıp tasfiyenin adı şeklinde yapılmasına karar verilmiş olduğundan. 1 — Müflisden alacağı olan veya mallarında istihkak iddiasında bulunanların alacak ve iddialarını işbu ilândan bir ay içinde eyyamı resmîye müstesna olmak üzere her gün saat 13 den 18'e kadar Sultanahmette adli iflâs binasının icrayı vazife eden 2 ci iflâs memurluğuna gelerek alacaklarını kayıt ettirmeleri. 2 — Müflise borçlu olanların yukarıdaki gösterilen müddet içinde borçlarını kayıt ettirmeleri ve müflise tediyatta bulunmaları hıfızında hareketin ceza kanununu mucibince takibat ve mesuliyeti mücip olacağını bilmeleri. 3 — Müflisin emval ve nukut ve tahvîlât ve buna benzer kıymetli evrakını her ne suretle olursa olsun ellerinde her ne müessesenin üzerindeki hakları mah müessesenin üzerindeki hakları mah fuz kalmak şartıyla o malları aynı müddet zarfında daireye teslim etmeleri aksi takdirde cezayı takibat ve mesuliyete uğrayacakları ve mazzeret bulunmadıkça rüçhan halden mahrum kalacaklarını bilmeleri. 4 — 26-5-932 tarihinde perşembe günü saat 14 te yukarıda yazılı olan iflâs dairesinde alacaklıların yazılı bulunmaları ve müflisin müştetek borçluları ile kefillerinin ve borcu teşküllü eden sair kişilerin ictimada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

**DISTOL**  
DISTOL: Koyunlarda, Keçilerde ve Öküzlerde bulunan kebekleri öldürür, hayvanı yüzde yüz kurtarır. Her eczanede satılır.  
Toptan satış için Reji Han 2-3 No. müracaat. Yeni postane arkasında, İstanbul.

**Göz Hekimi**  
Profesör Paristen mezun  
Dr. Esat Paş. Dr. Şükrü Bahallı Vilâyet karşısında No. 15

**PERTLY PUDRAS**

**ÇİKOLAT GEMİL SEKERCI HAFIZ MUSTAFA VE MAHTUMU**  
Bahçekapı Hamidiye caddesi 90

**Tayyare Cemiyeti Ankara Umumi Merkezinden:**  
Türk Tayyare Cemiyetinin Ankara'da Opera meydanında yaptıracağı Tayyare Şehitleri abidesinin inşaatı yirmi gün müddetle ve kapalı zarf münakaşaya konulmuştur. Talip olanlar şartname ve tefferuatını yirmi Türk lirası mukabilinde Türk Tayyare Cemiyeti Umumi Merkezinden tedarik edebilirler. İhale 21 Mayıs cumartesi günü saat on beşte Tayyare Cemiyetinin Ankara'daki Umumi Merkezinde yapılacaktır.

**Dikkat:**  
931 senesi Temmuzunda bu maksat için hazırlanan ve satılan şartname ve tefferuatı kâmil değiştirilmiştir.

**Dr. A. KUTIEL**  
Cilt ve zührevi hastalıklar tedavihanesi. Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.

**İSTANBUL ÜÇÜNCÜ NOTERİ BEYEFENDİYE**  
Efendim, Dairei aliyenizde resen tanzim ve tasdik kılınan 14 Mayıs 1932 tarihli ve 5282 yevmiye ve 276-1743 dosya numaralı; senetle İstanbul limanına mensup Kurucu Şile namındaki vapurun mutasarrıfı bulunduğumuz dörtte üç hissesini Yemişte Soğan iskelesinde 19 No. Akdeniz Anbarı sahibi Ahmet Ham di Beyle Biga tüccarlarından Eşleldi zade Yakup Kenan Beylere satıp vapuru kat'ı alâka ettiklerinden ve keyfiyeti İstanbul Liman dairesince de tescil ettirdiğimizden alânkadarına husulî malumat zımında dört nüsha olarak tanzim olunan işbu ilânnamele birer nüshalarının İstanbul vilâyet ve Milliye gazeteleriyle ilân buyturularak bir tasdikli nüshasının tarafımızca iadesini reca ederiz efendim.

Sirkeli Yeni Han No. 15. Sabık Kurucu Şile vapuru sahiplerinden Topal Ali zade İzzet ve Murat B.İler.

Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden: Terekesinin tasfiyesine vaziyet olunan Fatihde nişancıca cemali sokağında 3 numaralı hanede mümkim iken müntehiren vefat eden Fazıl Sami beyden alacaklı bulunup ta miadı muayyeninde matluplarını kayıt ettirenlerin işbu alacaklarının istinat eylediğini vesaili sübütüyelerinin liellittetik tarihi ilândan itibaren 20 gün zarfında mahkememiz tevdî lüzumu ilân olunur.

Avrupalı diplomalarla musaddak birinciliği ve en büyük zafer nişanını ihraz ettiği gibi Türk zekası, Türk san'atı, Türk sermayesi ve Türk amelile ihzar olunmuştur.

**FAYDA**  
İle SINEK, TAHTAKURUSU, GÜVE, PIRE, BIT, ÖRÜMCEK, ağaçlar, çiçekler ve nebatat üzerindeki ırtıllar, tavuklar ve kunes kuşları ile sair hayvanat üzerindeki pireleri ve böcekleri ve bülümüm haşaratı mevdi ebedi ile kat'iyen öldürülür ve bir daha dirilemezler. Aksini isbat edene 5000 lira tazminat verilir. Emsaline nazaren daha müessir,daha öldürücü ve yarı yarıya ucuzdur. Devlet demiryolları, Şark demiryolları,Seyrisefain,Hilâliahmer,Gülhane, Cerrahpaşa, Haseki hastaneleri,vesair büyük hastanelerle Sıhhat yurtları,Yatı mektepleri,büyük oteller, büyük vapur kumpanyaları, Tütün İnhisarı, Ford kumpanyası, ve bülümüm müessesatı milliye ve ecnebiye FAYDA istimal etmektedirler. İsmine ve markasına dikkat ediniz. Hasan Ecza deposu.

### İstanbul Tramvay Şirketi Evkat Tarifesi

1932 senesi Mayısın 16 ncı gününden itibaren ilânı ahire kadar muteberdir

No	Hudut	HAREKET	Fasla	İlk hareket	Son hareket
10	Şişli - Tünel	Şişliden - Tünele	3 6	5.30	24.15
		Tünelden - Şişliye	10	5.50	24.35
11	Kurtuluş - Fatih	Kurtuluştan - Tünele	15	23.07	23.37
		Tünelden - Kurtuluşa	30	23.30	24.00
12	Harbiye - Fatih	Harbiyeden - Fatihe	5 6	5.38	1.00
		Fatihden - Harbiyeye	10	5.40	1.00
14	Maçka - Tünel	Maçkadan - Tünele	15	20.34	23.50
		Tünelden - Maçkaya	30	21.00	24.00
15	Taksim-Sirkeci	Taksimden - Sirkeciye	4 5	7.26	21.08
		Sirkeciyen - Taksim	10	7.48	21.30
16	Maçka - Beyazıt	Maçkadan - Beyazıt	7 8	6.23	24.07
		Beyazıttan - Maçkaya	14	6.04	23.25
- Maçka - E. önu		Maçkadan			

Gayet  
Ucuz

Galata'da Karaköy'de Büyük Mahallebici'nin Üstünde  
**EKSELSIOR**

Çok  
Ucuz

**Büyük Reklâm Satışı**

Erkek ve Cocuklara mahsus **KOSTÜMLER** ve **PARDESÜLER**  
Hanımlara mahsus Paris'in en son modellerine göre en modern  
kumaşlardan imal edilmiş **MANTOLARIN** müntahap çeşitleri

**TEDİYATTA TESHİLÂT**

**Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası**

**12 Mayıs 1932 vaziyeti**

**AKTİF**

**PASİF**

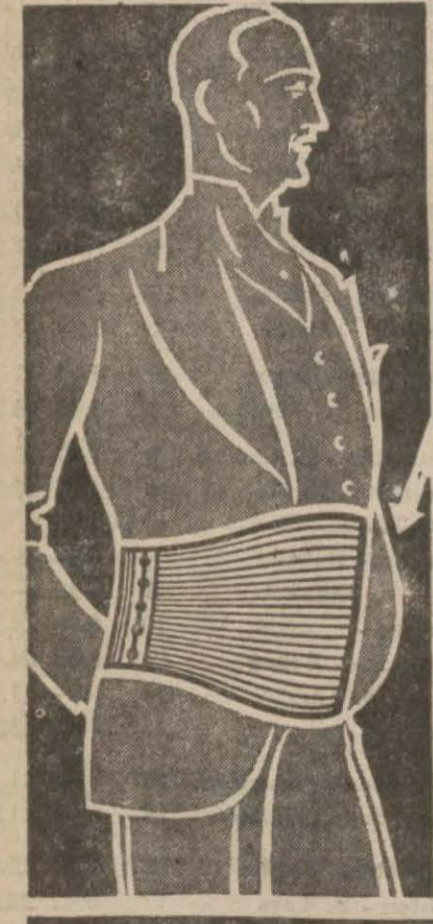
Kasa		Lira	Sermaye		Lira
Altın	Külçe safi kilogram (İlâveten tedavüle çıkarılan banknotlar karşılığı)	6.178,211	Lira	8.688.589,99	
	Külçe safi kilogram	615,113	"	860.032,48	
	Meskék Türk altını safi kilogram	2.200,808	"	3.078.016,31	
Banknot			"	9.205.882,—	
Ufaklık			"	318.523,20	
				<b>22.051.043,98</b>	
				<b>199.413,37</b>	
<b>Dahildeki Muhabirler</b>			<b>Tedavüldeki Banknotlar</b>		
<b>Hariçteki Muhabirler:</b>			Deruhte edilen evrakı nakdiye		Lira 158.748.568,—
Altın Mevcudu	İlâveten tedavüle çıkarılan banknotlar karşılığı	Lira 1.056.960,89	Kanunun 6. ve 8 inci maddelerine tevfiğin vaki tediyat		" -2.078.563,—
Külçe safi Kilogr 751,440			Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		Lira 156.670.000,—
Altına tahvili kabil	Döviz mevcudu çıkarılan banknotlar karşılığı	Lira 1.736.576,67	Karşılığı tamamen altına tahvili vaz edilen Karşılığı tamamen altına tahvili kabil döviz olarak tedavüle vaz edilen		Lira 9.745.550,88
	Serbest dövizler	" 934.704,30			" 1.786.576,67
					168.152.127,55
<b>Hazine Tahvilleri:</b>			<b>Vadesiz Tevdiat</b>		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		Lira 158.748.568,—	Hazine hesabı carisi		Lira 671.720,83
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiğin vaki tediyat		" -2.078.563,—	Diğer mevduat		" 5.581.170,30
					6.252.891,13
					755.399,26
					28.250.961,28
					4.630.519,53
<b>Cüzdân</b>			<b>Döviz mevduatı</b>		
Senedat		Lira 0,—	<b>Muhtelif</b>		
Esham ve Deruhte edilen evrakı nakdiye Tahvilât (karşılığı) (itibar kıymetle)		27.125.825,—	<b>Nazım Hesapları</b>		
			Kanunun 6 maddesine tevfiğin tevdi edilen kıymetler		Lira 4.625.000,—
			Muhtelif Depo Hesapları		" 5.519,58
					4.630.519,53
					228.041.898,75
					<b>Yekûn</b> 228.041.898,75

İskonto haddi % 8 — Altın üzerine avans % 6 3/4

Hanımefendiler,  
Artık dünya modasını  
Takip zahmetinden  
Vareste kalacaksınız!



Çünkü:  
**İPEKİS**  
Piyasaya çıkıyor  
İstanbul ve Ankara muvakkat satış mağazaları 21 mayıs cumartesi günü açılıyor.



Sizi rahatsız eden  
bu karın şişkinliğini  
izale ediniz.  
Halif **LİNIA** sentürünü giyiniz.  
Vücudünüzde mevcudiyetini bile hissetmiyeceksiniz. Giydiginiz anden itibaren vücudünüzü *heman* bir çok santimetre inceleyecektir. Fazla olarak iyi ve elastik trikosunun daimi ve müessir masajı sayesinde zahmetsiz ve yorucu rejimden ari olarak *bütün fazla* semizliği izale edecektir.  
Bunu, mağazamıza gelip teorübe ediniz. Veya karınızın kuturunu ve mecmu irtifamı bildirerek adresinize gönderiniz.  
Fiatı : 17. lira - Siyah 20. lira  
**Yalnız, Beyoğlu'nda**  
Tünel meydanında 12 No.  
İstiklâl caddesi 385 No.  
**J. Roussel**  
(Paris)  
mağazalarında satılır.  
PARIS : 166, Boulevard Haussmann

**3 üncü Kolordu İlanları**  
K. O. ve müessesatı ile 1 inci firka ve Çatalca Mst Mv kıt'aları için un ayrı ayrı şartnamelerle ve kapalı zarfla alınacaktır. İhale tarih ve saatleri aşağıda gösterilmiştir. Taliplerin şartnameleri almak üzere her gün ve münakasasına iştirakeceklerin de vakti muayyeninde teminat ve teklif mektuplarıyla komisyonumuza müracaatları.  
(250) (1774)  
Saati Tarihi İht. aları  
15,5 25-5-932 K. O. Merkez  
16,5 25-5-932 1 inci firka  
17 25-5-932 Çatalca Mst Mv  
Çarçamba günleri

K. O. ve birinci firka ihtiyacı için 59953 kilo bulgur kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. İhalesi 23/5/932 pazar tesisi günü saat 16 da komisyonu muzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de teminat ve teklif mektuplarıyla vakti muayyende komisyonumuza müracaatları.  
(248) (1772)

K. O. emrinde bulunan hastaneler ihtiyacı için süt ve yoğurt kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. İhalesi 21/5/932 cumartesi günü saat 11 komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de teminat ve teklif mektuplarıyla vakti muayyende komisyonumuza müracaatları.  
(222) (1610)

Çatalca müstahkem mevki ihtiyacı için mutfak ve çamaşır odunu ve hamam odunu aleni münakasa ile alınacaktır. İhalesi 23/5/932 pazartesi günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları.  
(246) (1770)

**İLAN**

1932 Mayısının 16 ıncı Pazartesi gününden itibaren gelecek 15 Eylül'e kadar zirde muharrer Bankalar gişelerinin saat 9,30 tan 15,30 a kadar umuma küşade olduğu ilan olunur:  
American Express Cy, Banca Commerciale Italiana, Banco di Roma, Türkiye Ziraat Bankası, Türkiye İş Bankası, S. S. C. I. Ticareti Hariciye Bankası, Umum Ticareti Hariciye Bankası, Felemenk Bahri Sefit Bankası, Osmanlı Bankası, Selânik Bankası, Deutsche Bank, Deutsche Orientbank, Şarkıkarip Ticaret Bankası, Credit Lyonnais, Banque Franco-Asiatique.

**KAPPS** Alman kitapçı, Alman kitapları en ucuz satar, Beyoğlu. İstiklâl caddesi 390, İsveç sefareti karşısında

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

On iki bin metre kaputluk kumaşın kapalı zarfla münakasası 6/6/932 pazartesi günü saat on birde yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için teminat ve teklifnamelerle mezkûr günde muayyen saate kadar komisyonumuza müracaatları.  
(2039)

**İstanbul Belediyesi İlanları**

İstanbul Belediyesi Riyasetinden: Taze ve çiy olarak ekdedilen salata, marul; soğan; dereotu; turp gibi sebzelerin en fazla istihlâk olunduğu bir mevsimde bulunuyoruz. Muntazam kanalizasyon tesisatına malik olmayan bazı semtlerdeki bostanların muhtelif vesilelerle lâğım suları karışan sularla sulandıkları anlaşılacaktır. Sıhhati umumiyeyi tehlikeye koyan bu gibi bostan sahipleri hakkında takibatta bulunmak suretilerle bu iş Belediyece ehemmiyetle takip edilmekte ise de halkımızın da müteyakkız bu lunarak bu gibi çiy yenen mevadî hiç olmazsa temiz ve bol sularla mükerreren yıkadıktan ve iyice temizledikten sonra ekletmeleri lüzumu ilan olunur. (2092)

Keşif bedeli 787 lira 38 kuruş olan İstanbul on birinci mektebin tamiri kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Talip olanlar tafsilât almak ve keşif evrakını görmek üzere her gün Levazım müdürlüğüne ve ihale günü olan 9-6-932 perşembe günü de 59.5 liralık teminat makbuz veya mektubu ile saat on beşe kadar teklif mektuplarını Daimî encümeneye vermelidirler. (2095)

**İLÂN**

Osmanlı Bankası gişeleri 1932 Mayısının 16 ıncı pazartesi gününden itibaren gelecek 15 Eylül'e kadar zirde muharrer saatlerde açık bulunacaktır:  
1.— GALATA MERKEZİ İDARESİ:  
Eyyamı adiyede : saat 9,30 tan 15,30 a kadar.  
Pazar günleri : saat 9,30 tan 12 ye kadar.  
2.— YENİCAMİ ŞUBESİ:  
Eyyamı adiyede : saat 9,30 tan 15,30 a kadar.  
Pazar günleri : saat 9,30 tan 12 ye kadar.  
3.— BEYOĞLU ŞUBESİ:  
Eyyamı adiyede: saat 9,30 tan 12 ye kadar  
saat 13,30 tan 15,30 a kadar.  
Pazar günleri : saat 9,30 tan 12 ye kadar.

**Gedikpaşada Jandarma satınalma komisyonu riyasetinden:**

Şapka ve tozluğu ile beraber on sekiz bin ilâ yirmi iki bin yazlık elbise imaliyesinin kapalı zarfla münakasası 1 Haziran 932 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte yapılacaktır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için teminat ve teklifnamelerle beraber mezkûr günün saat on beşe kadar komisyonumuza müracaatları.  
(1990)

**FESHANE**

**FABRİKASI MAMULÂTI YENİ ÇIKTI**  
Yerli pardesülük: Metroso 390 kuruş  
Memleket mahsulü tiftik ile karışık olanları da mevcuttur  
Halis yünden mamul nefis kumaşları  
**Vatana ve kesenize hizmet maksadile arayınız.**  
Satış yeri: İstanbul, Beyoğlu, Ankara'da  
**Yerli Mallar Pazarı**

**Münakasa temdididi**

Edirne Vilâyeti Daimî Encümeninden  
15/5/932 tarihinde münakasaları icra edilecek olan Edirne San'atlar mektebine muktazi örs ve motörlerin münakasaları için ilân edilmiş münakasa şartnamesi üzerine 22/5/932 tarihine temdit edildiği ilan olunur.  
(2095)